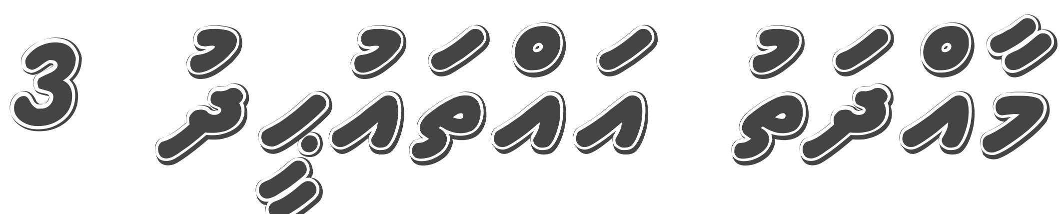
مادة التوحيد ٣

މާއްދަތު އައްތައުޙީދު 3

އެކުލަވާލީ: އިލްޔާސް މުޙައްމަދު ޢަލީ

بسم الله الرحمن الرحيم

އެކުލަވާލީ: އިލްޔާސް މުޙައްމަދު ޙަލީ

މުޤައްދިމާ

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله

މިދަރުސް ތަކަކީ ސުޢޫދީ ޢަރަބިއްޔާގެ ތަޢުލީމާއި ތަރުބިއްޔަތު މިނިސްޓްރީގެ ފަރާތުން އުފެއްދުމުގެ ސްކޫލު ތަކުގައި "ތައުޙީދު" ކިޔަވައިދެއްވުމަށް ތައްޔާރުކުރުއްވާފައިވާ ބައެއް ފޮތްތައް އަސްލުއަރަބިން ބަހަށް، އުނގެނުމާއިވާ ދަރުސްތަކެކެވެ. ތައުޙީދު (ޙައްޤު الله އެއްކައުވަންތަކަން) އަކީ އިސްލާމްދީނުގެ ބިންގަލަށް ވާއިރު ކަލޭދިންނަށް މިބިނާގެ ހަރު ގޮތަކީ އަޤީދާތަކުން ވާއިރު ބަދަލުގެ ކެނޑިގަތި އެޤީދާވާ ނުހަނު ބޮޑު މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ. ފަހު މިދަރުސްތަކަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުދިންނަށް ތައުޙީދު ދަސްކޮށްދިނުމަށް ހުޅުވާލެވުނު ފުރުޞަތުކަމުގައި الله ބައްލަވާ ދެއްވާށި! އާމީން.

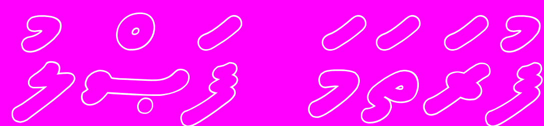
މިފޮތް ބައި ބޭނުން ފުރަތަމަ ކޮށްފައިވަނީ ޖެހި ބައިއް ދުނިޔެ ނުކުތްތަކަށް:

1 މިފޮތުގައި އެކުލެވިގެން ގެންދަނީ ތަރުޖަމާކޮށްފައި ވާ 6 އަށް ދަރުސްތަކެވެ.

2 ކޮންމެ ދަރުހެއްގެ ފިލާވަޅުތައް ނިމުމުން، ސުވާލު ތަކާ ތަމްރީނު ޖަވާބު ހިމެނޭ ސަފުޙާއެއް ތައްޔާރު ކުރެވިފައިވާނެއެވެ. އޭގެ އުނގެނުނު ގޮތްތައް ބެލުމުގައި ފައިދާކުރާ ގޮތަށް އަހަރެން ތަރުޖަމާ ކުރިއިރު ކޮންމެވެސް

ސަފުޙާއެއްގައެވެ.

ދުޢާއަކީ الله ތަޢާލާ މިމަސައްކަތް ޤަބޫލުކުރައްވާ އަޅުގަނޑުގެ ދީނުގެ ޚިދުމަތެއް ކަމުގައި ލައްވާށިއެވެ.

ފުރަތަމަ މިޙްވަރު

މާއްދާ އައްތައުޙީދު 2 ގައި ކިޔަވާދެވުނު ފިލާވަޅުތަކުގެ މުރާޖަޢާ

1. ކޮންމެ އިންސާނަކު ދެނެގަންނަންޖެހޭ އަދި އެއާއި އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރުން ވާޖިބުވާ ދީނުގެ ތިން އަޞްލު ލިޔުއްވާ.

އަޅާ އޭނާގެ ____________ ދެނެގަތުން

އަޅާ އޭނާގެ ދީން ދެނެގަތުން

އަޅާ އޭނާގެ ____ ދެނެގަތުން

2. އީމާން ކަމުގެ ރުކުންތައް ފުރިހަމަކުރާށެވެ.

الله އަށް އީމާންވުން

____

ފޮތްތަކަށް އީމާންވުން

____

އާޚިރަތް ދުވަހަށް އީމާންވުން

____

3. އަންނަނިވި ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބުދެއްވާ.

أ. އިސްލާމްކަމުގެ ރުކުންތަކުގެ ތެރެއިން ފުރަތަމަ ރުކުނަކީ ކޮބާ؟

ب. އެންމެ ފަހު ނަބިއްޔަކީ ކޮބާ؟

ج. الإِحْسَانُ އަކީ ކޮބާ؟

ދުވަސަ ކިޔަވަދު

ދީނުގެ ހަރުފަތްތައް

ދީނުގެ 3 ހަރުފަތްތަކަކީ:

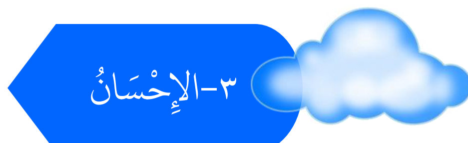

١-الإِسْلَامُ

٢-الإِيْمَانُ

٣-الإِحْسَانُ

الإِسْلَامُގެ މާނައަކީ: الله އެއްކައުވަންތަ ކުރުމުގެ ގޮތުން އެކަލާނގެއަށް ބޯލަނބާލުމި، ނަފްސު އެކަލާނގެއަށް ކިޔަމަންތެރި ކުރުވުމި، ޝިރުކާއި އޭގެ އަހުލުވެރިންގެ ކިބައިން ބަރީއަވުމެވެ.

الإِسْلَامُ ގެ މާނައިގެ ޝަރަހަ

الله އެއްކައުވަންތަކުރުމުގެ ގޮތުން އެކަލާނގެ އަށް ބޯލެނބުން: އެއީ އަޅުކަމުގައި الله އަށް އެއްކައުވަންތަކުރުމެވެ.

ނަފްސު އެކަލާނގެއަށް ކިޔަމަންތެރި ކުރުވުން: އެއީ الله އަމުރު ކުރެއްވި ކަންތައްތައް ކުރުމާއި އެކަލާނގެ ނަހީ ކުރެއްވި ކަންތައްތަކުން ދުރުހެލިވުމެވެ.

ޝިރުކާއި އޭގެ އަހުލުވެރިންގެ ކިބައިން ބަރީއަވުން: އެއީ ޝިރުކަށް ނަފްރަތުކުރުމާއި، އޭގެ ބާޠިލުކަން ހިތުގެ އަދާވަތްތެރިކަމުގައި މުޝްރިކުންނާއި ދުރުވުމެވެ.

ހިޔާލު ބަދަލު ކުރާށެވެ.

1. ދީނުގެ 3 މަރުތަބާއެއްވެއެވެ. އެމަރުތަބާތައް ފުރިހަމަ ކުރާށެވެ.

____

____

الإِحْسَانُ

2. الإِسْلَامُ ގެ މާނަ ތަރުތީބުން ކުރުމަށްފަހު ހުސްތަން ފުރާށެވެ.

ކިޔަމަންތެރި ކުރުމާއި	ބަރީއަވުމެވެ.	އޭގެ އަހުލުވެރިންގެ ކިބައިން	ޝިރުކާއި
الله އެއްކައުވަންތަ ކުރުމުގެ ގޮތުން	ނަފްސު އަކަށާނުގަތުން		

الإِسْلَامُ ގެ މާނައަކީ: ________________________________

އަކަށާނުގަތުން ބާރާނަ ބަލާއި، ________________________________،

____.

3. ދަލީލުގައިވާ ބަސްތައް އެކަށީގެންވާ ބައިގައި ލިޔާށެވެ.

الله އަށް ސަޖިދަކުރުން ، الله އަށް ދުޢާކުރުން ، الله ނޫންފަރާތަކަށް ދުޢާކުރުން

الله ނޫންފަރާތަކަށް ސަޖިދަކުރުން ، މުއުމިނުން ދެކެ ލޯބިވުން ، މުއުމިނުން ދެކެ ނުރުހުން

الله އަމުރުކުރައްވާފައިވާ ކަންތައްތައް	الله ނަހީކުރައްވާފައިވާ ކަންތައްތައް
الله އަށް ދުޢާކުރުން	الله ނޫންފަރާތަކަށް ދުޢާކުރުން
________________	________________
________________	________________

[illegible]

ތިންވަނަ ފިލާވަތު

އިސްލާމްދީނުގެ ރުކުންތައް

އިސްލާމްދީނުގައިވަނީ 5 ރުކުނެވެ.

ފުރަތަމަ ރުކުން: ﷲ މެނުވީ ޙައްޤުގޮތުގައި އަޅުކަމަށްވާ އިލާހަކު ނުވާކަމަށާއި، މުޙައްމަދުގެފާނީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުން

ދެވަނަ ރުކުން: ނަމާދު ޤާއިމުކުރުން

ތިންވަނަ ރުކުން: ޒަކާތް ދިނުން

ހަތަރުވަނަ ރުކުން: ރަމަޟާންމަހު ރޯދަހިފުން

ފަސްވަނަ ރުކުން: ކުޅަދާނަވާނަން ތިބެގެންވާމީ ﷲ ގެ ހުރުމަތްތެރިވެގެންވާ ގެފުޅަށް ޙައްޖުވުން

މިކަމުގެ ދަލީލަކީ ކިރިރި ރަސޫލާ صلى الله عليه وسلم ގެ އަންނަނިވި ޙަދީޘްފުޅެވެ.

((بُنِيَ الإِسْلاَمُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، وَإِقَامُ الصَّلاَةِ، وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ، وَصَومُ رَمَضَانَ، وَحَجُّ البَيْتِ))

[أخرجه البخاري في كتاب الإيمان ، ومسلم في كتاب الإيمان]

މާނައަކީ "އިސްލާމްދީން ބިނާވެގެންވަނީ ފަސްކަމެއްގެ މަތީގައެވެ. އެއީ ﷲ މެނުވީ ޙައްޤުގޮތުގައި އަޅުކަމަށްވާ އިލާހަކު ނުވާކަމަށާއި މުޙައްމަދުގެފާނީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުމާއި، ނަމާދު ޤާއިމުކުރުމާއި، ޒަކާތް ދިނުމާއި، ރަމަޟާންމަހު ރޯދަހިފުމާއި، ކުޅަދާނަވާނަން ތިބެގެންވާމީ ﷲ ގެ ހުރުމަތްތެރިވެގެންވާ ގެފުޅަށް ޙައްޖުވުމެވެ."

ޚިޔާލު ބަދަލު ކުރާށެވެ.

1. އިސްތިޢާނަތުގެ މިސާލުތައް ފުރިހަމަކުރާށެވެ.

١. اللّٰه ފިޔަވާ ބައްޔަކުގެ ފަރުވާއެއް އިލާހު ނުވަތަ ނުވާނޭ، މުއްދަތުގައްޔާ އަލިފާނގެ ތަކެތިން ހަދިޔާން

٢. ______________________

٣. ޢަލާމް ދިނުން

٤. ______________________

٥. ______________________

2. ތިރީގައިވާ ބަސްތައް ބޭނުންކޮށްގެން ހުސްތަން ފުރާށެވެ.

5 | އިސްތިޢާނަތު | اللّٰه ފިޔަވާ ބައެއްގެތެރޭގައި އަޅުކަންކުރާ އިލާހު ނުވާކަމަށް ހެކިވުމުގައި | މުސްލިމު

✎ ______________ ފިޔަވާ އެހެން ދިނެއް اللّٰه

ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ ޙަޟްރަތުގައި ޒިކުރުވުމުގެ ނުވެއެވެ.

✎ ޙައްޤު ދީނަކީ ______________ ނަމާދު ކުރަންވާނެއެވެ.

✎ އިސްތިޢާނަތުގެ ފުރަތަމަ ދަރަޖައީ ______________

______________، މުޅިއަކަށްވާކަމުގައި

އަޅާނަގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުމެވެ.

3. އިސްލާމްދީނުގެ ރުކުންތަކުގެ ތަރުތީބު ސުންނަތުގެ އަލީގައި ބަޔާންކޮށްދީބަލަ.

ތައުހީދު މާއްދާ

ފުރަތަމަ ދަރުސް

الله ފިޔަވާ ޙައްޤުގައި އަޅުކަންވާ އިލާހަކު ނުވާކަން ހިތުމާއި، މުޙައްމަދުގެފާނީ އައްލާހުގެ ރަސޫލާކަން ހިތުން

أ. الله ފިޔަވާ ޙައްޤުގައި އަޅުކަންވާ އިލާހަކު ނުވާކަން ހިތުން

الله ފިޔަވާ ޙައްޤުގައި އަޅުކަންވާ އިލާހަކު ނުވާކަން ހިތުމުގެ ދަލީލަކީ: الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީކުރައްވާފައިވާ އަންނަނިވި ބަސްފުޅެވެ.

﴿ شَهِدَ ٱللَّهُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَأُو۟لُوا۟ ٱلْعِلْمِ قَآئِمًۢا بِٱلْقِسْطِ ۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٨﴾ ﴾ (سورة آل عمران: ١٨)

"ހަމަކަށަވަރުން الله އަކަލާނގެ ފިޔަވައި (ޙައްޤުގައި އަޅުކަންވާ) އިލާހަކު ނުވާކަން ހެކިވެވަޑައިގެންފިއެވެ. އަދި މަލާއިކަތުންނާއި، އިލްމުގެ އަހުލުވެރިންވެސް(އެކަލަން) ހެކިވިއެވެ. (އެކަލާނގެ ހެއްދެވި ތަކެތި ތަދުބީރުކުރެއްވުމުގައި) ޢަދުލުވެރިކަމާއިގެން އެކަލާނގެ ޤާއިމުވެ ވޮޑިގެންވެއެވެ. އެކަލާނގެ ފިޔަވާ ޙައްޤުގައި އަޅުކަންވާ އިލާހަކު ނުވެއެވެ. (އެކަލާނގެއީ) ޢިއްޒަތްވަންތަ ޙިކުމަތްވަންތަ ރަސްކަލާނގެއެވެ."

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ ގެ މާނައަކީ: الله ފިޔަވާ ޙައްޤުގައި އަޅުކަންވާ އިލާހަކު ނުވެއެވެ.

ޒިޔާދަ މަޝްޤު ކުރާށެވެ.

1. އިސްލާމްކަމުގެ ރުކުންތަކުގެ ތެރެއިން ފުރަތަމަ ރުކުނުގައި ތަރުތީބުން ހަދާށެވެ.

ނަފީ އިޘްބާތުކުރުން	ތަރުޖަމާކުރުމާއި ޝަރުޠުތައް	ޙައްޤު ދީނެއް

الله ފިޔަވާ ބައެއްގެ އަޅުކަމުގައި އިޚްލާޞް ތެރިވެގެން، ޢިބާދަތްކުރުމާ އެކަށީގެން ބަލައިގަނެވޭ ގޮތުން

ކޮންމެ ކަމެއް ތިބޭގޮތަށް الله ގެ ރަސޫލާގެ ސުންނަތާ ގުޅުން ބަދަލުވުން

2. الله ފިޔަވާ ބައެއްގެ އަޅުކަމުގައި އިޚްލާޞް ނުވާގޮތަށް ކަންކުރުމުގެ ދަލީލަކީ ކޮބާ؟

ޖަވާބު: ____

____

____

____

____

ދަލީލު: ____

____

____

____

____

____

____

3. لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ ގެ މާނައަކީ ކޮބާ؟

4. އަންނަނިވި ހުސްތަން ފުރާށެވެ.

✎ ލާޒިމުންނަށް އަސްލު ދެ ބަހަކަށް ބެހިފައިވާނީ ________________________________.

✎ ޝުރޫޠުތަކާ މަޢުނަވީ އާޔަ ________________________________.

5. ތިބާގެ ކުލާހުގެ އެކުވެރިންނާއެކު لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ ގެ މާނައާއި ބޭނުމުގެ ހިތާބެއް ތައްޔާރުކުރާށެވެ. އަދި ސުވާލުގެ ހަނދާން އެސަފުބޮޑުގައި ކިޔާށެވެ.

އަސްލު މާތް ދިކުރަކީ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ އެވެ.

ފަސްވަނަ ދިރާސާ

ކުރީ ދިރާސާގެ ނުނިމިއޮތް ބައި: ފުރަތަމަ ރުކުން

ب. މުޙައްމަދުގެފާނަކީ ﷲ ގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުން

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ ގެ މާނަ:

އެކަލޭގެފާނުގެ އަމުރުފުޅުތަކަށް	އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތައް ތެދުކޮށް ކަށަވަރުކުރުން
އެކަލޭގެފާނު ނަހީކުރެއްވި ކަންތައްތަކާއި އެއްކިބާވުމަށް އެންގެވި ކަންތައްތަކުން ދުރުހެލިވުން	އެކަލޭގެފާނު ޝަރުޢުކުރެއްވިގޮތަށް މެނުވީ ﷲ އަށް އަޅުކަން ނުކުރުން

◈ މުޙައްމަދު صلى الله عليه وسلم އަކީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުމުގެ ދަލީލަކީ ﷲ ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީ ކުރައްވާފައިވާ އަންނަނިވި ބަސްފުޅެވެ.

﴿ مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾ ﴾ (سورة الأحزاب 40)

މާނައީ "ތިޔަބައިމީހުންގެ ބޮޑެތި ފިރިހެނުންގެ ތެރެއިން އެކަކުގެވެސް ބައްޕަކަމުގައި މުޙައްމަދުގެފާނު ނުވެއެވެ. އެހެނެއްކަމަކު (އެކަލޭގެފާނީ) ﷲގެ ރަސޫލާއެވެ. އަދި ނަބިއްޔުން ޚަތިމުކުރެއްވި ކަލޭގެފާނުވެސްމެއެވެ. އަދި ކޮންމެ ކަމެއް [illegible] ދެނެވޮޑިގެންވާ ކަލާނގެކަމުގައި ﷲ ވޮޑިގެންވެއެވެ."

ހިޔާލު ބަހާލު ކުރާށެވެ.

1. أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ ގެ މާނައަކީ ކޮބާ؟

2. ފުރަތަމަ ޖުމްލައިގައި ވާގޮތަށް ހުސްތަން ފުރާށެވެ.

أ. ރަސޫލާ صلى الله عليه وسلم އަޅުގަނޑުމެން އަމުރުކުރެއްވީ الله އަށް ޢިބާދަތްކުރުމަށެވެ. އަދި އެކަލާނގެއަށް ޝިރުކުން އެކަލޭގެފާނު އަޅުގަނޑުމެންގެ މައްޗަށް ނަހީކުރެއްވިއެވެ.

ب. ރަސޫލާ صلى الله عليه وسلم އަޅުގަނޑުމެން އަމުރުކުރެއްވީ الله އެއްކައުވަންތަކުރުމަށެވެ. އަދި ______________ އެކަލޭގެފާނު އަޅުގަނޑުމެންގެ މައްޗަށް ނަހީކުރެއްވިއެވެ.

ج. ރަސޫލާ صلى الله عليه وسلم އަޅުގަނޑުމެން އަމުރުކުރެއްވީ ވަފާތެރިވުމަށެވެ. އަދި ______________ އެކަލޭގެފާނު އަޅުގަނޑުމެންގެ މައްޗަށް ނަހީކުރެއްވިއެވެ.

2. މުޙައްމަދު صلى الله عليه وسلم އާއި އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުމުގެ ދަލީލަކީ ކޮބާ؟

3. ގުޅުވާލާށެވެ.

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ الله ގެ މާނަ އަކީ:

أ	ب
އެކަލޭގެފާނުގެ އަމުރުފުޅުތަކަށް	ދުރުހެލުން
އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅު	ޤަބޫލުކުރުން
އެކަލޭގެފާނު ނަހީކުރެއްވި ކަންތައްތަކާ	އަޅުކަން ނުކުރުން
އެކަލޭގެފާނު ޝަރުޢުކުރެއްވިގޮތަށް މެނުވީ الله އަށް	ކިޔަމަންވުން

4. ތިބާގެ އެކުވެރިންނަށް ނަސޭހަތްތެރިވާނީ ނަބިއްޔާ صلى الله عليه وسلم ގެ ކާން ސުންނަތަށް ތަބާވުމަށް ކިޔާދީގެން ކިހިނެއްތޯ؟

ރަސޫލާ صلى الله عليه وسلم އަށް ތަބާވެރިކަމާއި އިޚްލާސްތެރިކަމާއެކު ލޯބިވުމަކީ:
އެކަލޭގެފާނަށް ކިޔަމަންތެރިވުމާއި އަދި އެކަލޭގެފާނު ދެއްކެވި ނަމޫނާއިން ނަމޫނާ ހިފުމެވެ.

ހަވަނަ ފިޔަވަޅު

ދެވަނަ އަދި ތިންވަނަ ރުކުން

ދެވަނަ ރުކުން: ނަމާދު ޤާއިމްކުރުން

ތިންވަނަ ރުކުން: ޒަކާތްދިނުން

ނަމާދު ޤާއިމްކުރުމުގެ މާނަ

الله އަށް އަޅުކަންކުރުމުގެ ގޮތުން ނަބިއްޔާ صلى الله عليه وسلم ބަޔާންކޮށްދެއްވާފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަގުތުތަކުގައި ފަރުޟު ފަސް ނަމާދު އަދާކުރުމެވެ.

ޒަކާތް ދިނުމުގެ މާނަ

الله އަށް އަޅުކަންކުރުމުގެގޮތުން މުދަލުން ބައެއް ނަގާ، އޭގެ ހައްޤުވެރިންނަށް އަދާކުރުމެވެ.

ނަމާދާއި ޒަކާތުގެ ދަރުމަޔާ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އަންނަނިވި ވަޙްޔުގައިވެއެވެ.

﴿ وَأَقِيمُوا الصَّلاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴾

(سورة البقرة ٤٣)

މާނައީ: "އަދި ތިޔަބައިމީހުން ނަމާދު ޤާއިމްކުރާށެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުން ޒަކާތްދޭށެވެ. އަދި ރުކޫޢުކުރާ މީހުންނާ އެކުގައި ތިޔަބައިމީހުން ރުކޫޢުކުރާށެވެ."

ނަމާދާއި ޒަކާތުގެ ވާޖިބުކަމަށް އިސްލާމްދީނުގައި މިސާލު ބުނުން: ޤުރްއާނާ الله ގެރަސޫލާ ވާރިދުވެފައިވާ މިސާލެއް

ޒިޔާދަ ބަދަލު ކުރާށެވެ.

1. أ އާއި ب ގުޅުވާށެވެ.

أ	ب
ނަމާދު ޤާއިމުކުރުން	އިސްލާމްކަމުގެ ފުރަތަމަ ރުކުން
ޒަކާތް ދިނުން	ހަތަރުވަނަ ރުކުން
الله ފިޔަވާ ޙައްޤުގެމަތީގައި އަޅުކަންވާ އިލާހެއް ނުވާކަމާއި، މުޙައްމަދު صلى الله عليه وسلم އަކީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުން	ދެވަނަ ރުކުން
	ތިންވަނަ ރުކުން

2. ނަމާދާއި ޒަކާތަކީ ވާޖިބުވެއްކަން ދޭހަވާ ދަލީލަކީ ކޮބާ؟

____

____

____

____

3. އަންނަނިވި އާޔަތުގައިވާ އިސްލާމްކަމުގެ ރުކުންތަކުގައި ދަށު ރޮނގު ދަމާށެވެ.

الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީކުރައްވާފައިވެއެވެ.

﴿ وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ حُنَفَآءَ وَيُقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُواْ ٱلزَّكَوٰةَۚ وَذَٰلِكَ دِينُ ٱلۡقَيِّمَةِ ٥ ﴾

(سورة البينة)

މާނައީ: "ކިޔަމަންތެރިކަން الله އަށް ޚާލިޞްކުރާ ޙުނަފާއިންގެ ގޮތުގައި (އެބަހީ: ތައުޙީދުގެ މަގަށް ޖެހިލުމާ) الله އަށް އަޅުކަންކުރުމަށާއި، ނަމާދު ޤާއިމުކުރުމަށާއި، ޒަކާތްދިނުމަށް މެނުވީ އެބައިމީހުންނަށް އަމުރުކުރެވިފައެއްނުވެއެވެ. އަދި ސީދާވެގެންވާ ދީނަކީ އެއީއެވެ."

4. ތިބާގެ އަޚާއަށް ނަމާދުތަކަށް ރައްކާތެރިވުމަށް ބާރުއަޅާ، ދުޢާކުރުމުގެ ސިޓީއެއް ލިޔާށެވެ.

بسم الله الرحمن الرحيم

އަހަރެންގެ އަޚާއަށް:

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

ނަމާދު އައްވަލުގެ ވަގުތުގައި އަދާކުރުމަށް އަހަރެން ރައްކާތެރިވާށެވެ. އަދި ޖަމާޢަތް ދިނުމުން

މަސްޖިދުގައި ވާރޭ ވެހުން ހުއްޓާ ސަލަފުގެ އަހަރެމެން އުޅެމެވެ.

ހަތްވަނަ ފިޔަވަޅު

ރަމަޟާނު އަދި ޝައްވާލް މަހުގެ

ދަސްކޮށްދޭނެ ގޮތް

ކިޔަވާދޭނެ ގޮތް

ތިރީގައި މާނަ الله އަށް އަޅުކަންކުރުމުގެ ގޮތުން ފަރުޟުކުރެއްވި ރޯދައާ އެކު ޢިޚްލާޞްތެރިކަން ކުރިމަތިލުމާއި

ތަޢުލީމު ދިނުމާއި ހަރަކާތް ކުރުމާއި ބޭނުންތަކަށް ކުރެވިދާނެ

ތިރީގައި ދަލީލަކީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އަމުރުކުރެއްވި ވަޙީ ބަސްފުޅެވެ.

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ عَلَيۡكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ ١٨٣ ﴾ (سورة البقرة)

މާނައީ: "އޭ އީމާންވެއްޖެ މީސްތަކުންނޭވެ. ތިޔަބައިމީހުންގެ ކުރީގެ މީހުންގެ މައްޗަށް ފަރުޟުކުރެއްވި ފަދައިން ތިޔަބައިމީހުންގެ މައްޗަށްވެސް ރޯދަ ފަރުޟުކުރެއްވީމެވެ. އެއީ ތިޔަބައިމީހުން ތަޤުވާވެރި ވުމަށްޓަކައެވެ."

الله ގެ ގޮތުގައި ރޯދަހިފުމުގެ މާނަ: الله އަށް އަޅުކަންކުރުމުގެ ގޮތުން ކާބޯތަކެތިން ދުރުހެލިވުމެވެ (ކާބޯތަކެތި

الله) ގޮތުގައި ޝަރުޢު، الله އަށް ކިއްސަ ދިނުމަށްޓަކައި އަޅުކަމެއް

ޙައްޖުކުރުމުގެ ދަލީލަކީ ﷲ ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އަންނަނިވި ޤައުލު ބަސްފުޅެވެ.

﴿ وَلِلَّهِ عَلَى ٱلنَّاسِ حِجُّ ٱلْبَيْتِ مَنِ ٱسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ﴾ (سورة آل عمران ٩٧)

މާނައަކީ "އެކަމަށް މަގެއްފެނި ކުޅަދާނަވެއްޖެ މީހާ، އެ ގެޔަށް ޒިޔާރަތްކުރުމަށް ދިއުމީ (އެބަހީ: ޙައްޖުވެރިވުމީ) ﷲ އަށްޓަކައި މީސްތަކުންގެ މައްޗަށް އޮތް ވާޖިބެކެވެ."

ރުކުނަކީ ޙައްޖުގެ ވާޖިބުކަމަށް އިންކާރުކުރުމީ
ފިޔަވަ ރުކުނު: ދާންޏާއި ﷲ ތަޢާލާއަށް
ކާފަރުވެއިދާ ފިޔަވަ

ޙައްޖު ބަޔަކު ކުރާނޭވެ.

1. ހުސްތަން ފުރާލާށެވެ.

އިސްލާމް ކަމުގެ ރުކުންތައް

ފުރަތަމަ ރުކުން:	ﷲ ފިޔަވާ ޙައްޤުގައި އަޅުކަން ވާޖިބު އިލާހެއް ނުވާކަމާއި، މުޙައްމަދަކީ صلى الله عليه وسلم އެއީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުން
________ ރުކުން:	ޒަކާތް ދިނުން
ތިންވަނަ ރުކުން:	________________________

ފަސްވަނަ ރުކުން:

ﷲ ގެ ______________________

ހުރުމަތްތެރިވެގެންވާ ގުޅުމަން ބަރުޖުވުން

ހަތަރުވަނަ ރުކުން:

____

2. ﷲ ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީ ކުރައްވާފައިވާއާޔަތް.

﴿لَيۡلَةُ ٱلۡقَدۡرِ خَيۡرٞ مِّنۡ أَلۡفِ شَهۡرٖ ٣ تَنَزَّلُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ فِيهَا بِإِذۡنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمۡرٖ ٤ سَلَٰمٌ هِيَ
حَتَّىٰ مَطۡلَعِ ٱلۡفَجۡرِ ٥﴾ (سورة القدر ٣-٥)

މާނައީ: "ލައިލަތުލްޤަދްރު ފަޟްލުގައި އެއްހާސް މަހަށްވުރެ ހެޔޮވަންތަ ރޭއެވެ. [3] މަލާއިކަތުންނާއި، ޖިބްރީލްގެފާނު އެބޭކަލުންގެ ވެރިރަސްކަލާނގެ އިޛުނަފުޅާއެކު، ކޮންމެ ކަމަކާއި އަމުރުފުޅުތަކާއިގެން އެރޭ ފައިބާވަޑައިގަންނަވައެވެ. [4] އެރޭ ފަތިސްވާ އަލިކަން ފާޅުވެއްޖައުމަށް ދާންދެން ސަލާމަތްކަން ލިބިގެންވާ ރެއެކެވެ. [5]"

أ. لَيْلَةُ الْقَدْرِ ވަނީ ކޮން މަހެއްގެ ހެއްޔެވެ؟

____

ب. لَيْلَةُ الْقَدْرِ ގެ މާތްކަން ބަޔާންކޮށްދޭށެވެ.

____

____

3. أ އާއި ب ގުޅުވާށެވެ.

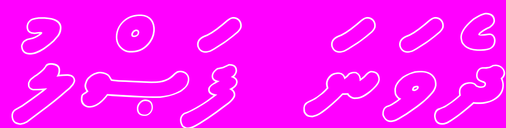
أ	ب
މުސްލިމުން ރޯދައިގެ ފަރުޟު އަދާކުރަނީ	ذُو القَعْدَة މަހުގައެވެ.
މުސްލިމުން ޙައްޖުގެ ފަރުޟު އަދާކުރަނީ	رَمَضَان މަހުގައެވެ.
	ذُو الحِجَّة މަހުގައެވެ.

4. ޙައްޖު ވާޖިބުވުމުގެ ޝަރުޠުތައް ބުނެދޭށެވެ.

5. ޙައްޖަށް ޙައްޖުވެރިންނަށް ޙައްޖު ވިލުމުގައި ވައްޓާފައިވާ ބައިވެރިވުން ކިތައްތޯ؟ އެފަދައިން ކަންތައްކުރާ ހިތުގެ ކިތައްތޯ؟

6. މުސްލިމެއްގެ މައްޗަށް ޙައްޖު ވާޖިބުވެގެންވަނީ ޢުމުރަށް ފަހަރު ކިތައްތޯ؟

ޢަބްދު

ފުރަތަމަ ފިޔަވަޅު

ޢަމަލީ ޙަރަކާތް 3ގެ ފުރަތަމަ ފަސްލުގައި ހިމެނިފައިވާ ދަރުސްތަކާ ގުޅޭ ސުވާލުތައް

ހިފާޒު ބަދަލުކުރާނެވެ.

1. އަންނަނިވި ހުސްތަންތަން ފުރާށެވެ.

الإِسْلَامُ ގެ މާނައަކީ: ________ އެކަލާނގެއަށް ބޯލަނބާލުމާއި، ________ އެކަލާނގެއަށް ކިޔަމަންތެރިކުރުމާއި، ________ އާއި އަހުލުވެރިންގެ ކިބައިން ބަރީއަވުމެވެ.

2. އިސްލާމްކަމުގައި 5 ރުކުނެއްވެ. އެރުކުނުތައް ތަރުތީބުން ލިޔާށެވެ.

ފުރަތަމަ ރުކުން: الله މެނުވީ ޙައްޤު ގޮތުގައި އަޅުކަންވާ އިލާހަކު ނުވާކަމާއި، މުޙައްމަދުގެފާނީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުން.

ދެވަނަ ރުކުން: ________

ތިންވަނަ ރުކުން: ________

ހަތަރުވަނަ ރުކުން: ________

ފަސްވަނަ ރުކުން: ________

3. الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އަންނަނިވި ވަޙީބަސްފުޅުތަކުގެ ތަރުޖަމާކޮށްދީ އިސްލާމްދީނުގެ ކޮން ރުކުނެއްކަން ބަޔާންކުރޭ.

أ. الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީކުރެއްވިއާޔަތެވެ.

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ عَلَيۡكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ ١٨٣ ﴾ (سورة البقرة ١٨٣)

މާނައީ: "އޭ އީމާންވެއްޖެ މީސްތަކުންނޭވެ. ތިޔަބައިމީހުންގެ ކުރީގެ މީހުންގެ މައްޗަށް ފަރުޟުކުރެއްވި ފަދައިން ތިޔަބައިމީހުންގެ މައްޗަށްވެސް ރޯދަ ފަރުޟުކުރައްވައިފިއެވެ. އެއީ ތިޔަބައިމީހުން ތަޤްވާވެރިވުމަށްޓަކައެވެ."

(______________________________)

ب. الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީކުރެއްވިއާޔަތެވެ.

﴿ وَلِلَّهِ عَلَى ٱلنَّاسِ حِجُّ ٱلۡبَيۡتِ مَنِ ٱسۡتَطَاعَ إِلَيۡهِ سَبِيلٗا ﴾

(سورة آل عمران ٩٧)

މާނައީ: "އެކަމަށް މަގަށްދިއުމަށް ކުޅަދާނަވާމީހާ، އެ ގެފުޅަށް ޙައްޖުވެރިވުމަކީ (އެބަހީ: ބައިތުލްޙަރާމް) الله އަށްޓަކައި މީސްތަކުންގެ މައްޗަށް އޮތް ވާޖިބެކެވެ."

(______________________________)

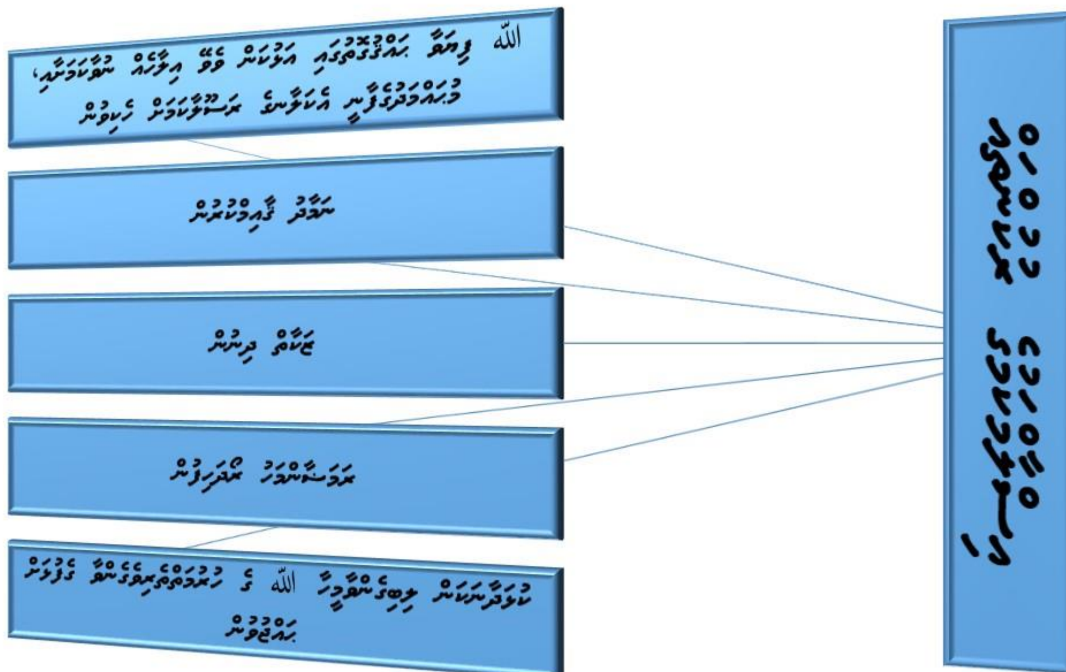
ج. الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަނީ ކުރައްވާފައިވެއެވެ.

﴿...إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ كَانَتۡ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ كِتَٰبٗا مَّوۡقُوتٗا ١٠٣﴾

(سورة النساء ١٠٣)

މާނައީ: "ހަމަކަށަވަރުން ނަމާދަކީ މުއުމިނުންގެ މައްޗަށް ވަގުތު ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ފަރުޟެއްކަމުގައިވެއެވެ."

(______________________________)

ދަރަސް ފިލާވަޅު

ދީނުގެ ތިން ދަރަޖަ

ދަރަސް ހަތަރެއް: الإِيْمَانُ

١- الإِسْلاَمُ

٢- الإِيْمَانُ

٣- الإِحْسَانُ

الإِيْمَانُ ގެ މާނައަކީ: ހިތުން ޤަބޫލުކުރާ ކަންތައްތަކާއި، ދުލުން ބުނާ ބަސްތަކާއި، ގުނަވަންތަކުން ކުރާ

އީމާން ކަމުގައި ވަނީ 6 ރުކުނެވެ. އެއީ:

١. الله އަށް އީމާންވުން

٢. މަލާއިކަތުންނަށް އީމާންވުން

٣. ބާވާލެއްވުނު ފޮތްތަކަށް އީމާންވުން

٤. ރަސޫލުބޭކަލުންނަށް އީމާންވުން

٥. އާޚިރަތް ދުވަހަށް އީމާންވުން

٦. ޤަދަރުގެ ހެޔޮކަމާއި ނުބައިކަމަށް އީމާންވުން

އީމާންކަމުގެ 6 ރުކުނުގެ ތެރެއިން އެއްވެސް ރުކުނަކަށް އިންކާރުކޮށްފި މީހާ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް ކާފިރު ވެއްޖެއެވެ.

އީމާންތެރިކަމަކީ الله ތަޢާލާއަށް ކިޔަމަންތެރިވުމުން އިތުރުވާ އަދި ފާފަކުރުމުން މަދުވާ އެއްޗެކެވެ.

ޚިޔާލު ބަދަލުކުރާށެވެ.

1. އީމާންކަމުގެ މާނައަކީ ކޮބާ؟

___

___

2. އީމާންކަމުގެ ރުކުންތަކުގައި ތަރުތީބުން އަކުރު ޖަހާށެވެ.

( ) الله އަށް އީމާންވުން	( ) ފޮތްތަކަށް އީމާންވުން
( ) އާޚިރަތް ދުވަހަށް އީމާންވުން	( ) މަލާއިކަތުންނަށް އީމާންވުން
( ) ރަސޫލުބޭކަލުންނަށް އީމާންވުން	( ) ޤަދަރުގައި ހެޔޮ ނުބައިކަމަށް އީމާންވުން

3. އީމާންކަން އިތުރުވާނެ އަދި މަދުވާނެ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން 3 ކަމެއް ލިޔާށެވެ.

އީމާންކަން އިތުރުވާނެ ކަންތައްތައް	އީމާންކަން މަދުވާނެ ކަންތައްތައް
___	___
___	___
___	___

4. ހުސްތަން ފުރާށެވެ.

* އީމާންކަމަކީ ހިތުން ގަބޫލުކުރާ ކަންތައްތަކާއި، ___ ބަސްތަކާއި، ___ އަމަލުތަކެވެ.

* އީމާންކަމުގެ 6 ރުކުނުގެ ތެރެއިން އެއްވެސް ރުކުނަކަށް އިންކާރުކޮށްފި މީހާ ___

___.

الله ތަޢާލާއަށް ކިޔަމަންތެރިކަން އަދާކުރުމަށް އަމަލުން އަޅުކަންކުރުމަކީ. އޭގެ އަމަލުތަކުގެ އީމާންކަން
އިތުރުވާނެ ކަމެކެވެ.
އަދި ފާފަވެރިކަމުން އަމަލުން ދުރުހެލިވުމަކީ. އޭގެ އަމަލުތަކުގެ އީމާންކަން މަދުވާނެ ކަމެކެވެ.

ތިންވަނަ ފިލާވަޅު

ފުރަތަމަ ރުކުން

اللّٰه ތަޢާލާއަށް އީމާންވުން

اللّٰه އަށް އީމާންވުމުގެ މާނައަކީ الرُّبُوبِيَّةُ ، الأُلُوهِيَّةُ އަދި الأَسْمَاءُ وَالصِّفَاتُ ގައި اللّٰه އެއްކައުވަންތަކުރުމެވެ.

١- الرُّبُوبِيَّةُ ގައި اللّٰه އެއްކައުވަންތަ ކުރުމުގެ މާނަ:

އެއީ ހުރިހާ އެއްޗެއް ހެއްދެވުމާ، ރިޒުޤުދެއްވުމާ އަދި ހުރިހާ ކަމެއް ބެލެހެއްޓެވުމާ، ހިންގެވުމާ ފަރާތަކީ ހަމައެކަނި اللّٰه ކަމަށް އިޢުތިރާފުވުމެވެ.

އަހަންނަކީ މުސްލިމެކެވެ. اللّٰه އަހަރެން ޚަލްޤުކުރެއްވިކަމަށް އަހަރެން އީމާންވަމެވެ. އުޑުތަކާއި ބިން އަދި ޖިންނީންނާއި އިންސީން ހެއްދެވީ ވެސް އެކަލާނގެ ފިޔަވާ އެހެން ފަރާތެއް ނުހުންނަކަމަށް އަހަރެން އީމާންވަމެވެ.

އިންސާނުންނާއި، ދޫނި ސޫފާސޫފި، އަދި އެންމެހާ ޖަނަވާރުތަކަށް ރިޒުޤުދެއްވަނީ ހަމައެކަނި اللّٰه ކަމަށް އަހަރެން އީމާންވަމެވެ. އެހެން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ރިޒުޤެއް ނުދެވޭނެ ކަމަށްވެސް އަހަރެން އީމާންވަމެވެ.

ހަމަކަށަވަރުން اللّٰه ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ، މީސްތަކުން މަރުވުމަށްފަހު އަލުން ދިރުއްވަވާކަމަށް އަހަރެން އީމާންވަމެވެ. އެއީ ފުރަތަމަ ފަހަރަށް އެބައިމީހުން ހެއްދެވި ފަދައިންނެވެ. اللّٰه ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ފިޔަވާ އެހެން ފަރާތަކަށް އެކަން ނުކުރެވޭނެއެވެ.

٢- الأُلُوْهِيَّةُ ގައި الله އެއްކައުވަންތަ ކުރުމުގެ މާނަ:

އެއީ އެންމެހާ އަޅުކަމެއް ހަމައެކަނި الله އަށް ޚާއްޞަކުރުމެވެ. މިސާލަކަށް: الله ނޫން ފަރާތަކަށް ދުޢާ ނުކުރުން، الله ނޫން އެހެން ފަރާތަކަށްޓަކައި ޤުރުބާނީ ކަތިނުކުރުން.

އަހަންނަކީ މުސްލިމެކެވެ. އަހަރެން ނަމާދުކުރަނީ الله އަށެވެ. އެކަލާނގެ ފިޔަވާ އެހެން ފަރާތަކަށް ނަމާދު ނުކުރަމެވެ. އަދި އަހަރެން ދުޢާ ކުރަނީ الله އަށެވެ. އަދި ދުޢާކުރުމުގައި އެކަލާނގެ އާއި އެހެން ޝަރީކެއް ބައިވެރިނުކުރަމެވެ. އަދި އަހަރެން ބަރޯސާވަނީ الله އަށެވެ. އަދި އެކަލާނގެ ފިޔަވާ އެހެން ފަރާތަކަށް އަހަރެން ބަރޯސާނުވަމެވެ.

٣- الأَسْمَاءُ وَالصِّفَاتُ ގައި الله އެއްކައުވަންތަ ކުރުމުގެ މާނަ:

އެއީ ކީރިތި ޤުރުއާނާއި ސުންނަތުގައި ބަޔާންވެފައިވާގޮތަށް، الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އިސްމުފުޅުތަކާއި ޞިފަފުޅުތައް ޘާބިތު ކުރުމެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުން އެކަލާނގެއާ އެއްވެސް އެއްޗެއް މަޚްލޫޤުންގެ ތެރޭގައި ނެތްކަމަށް ޘާބިތުކުރުމެވެ.

އަހަންނަކީ މުސްލިމެކެވެ. الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ ހުރިހާ އިސްމުފުޅުތަކަށް އަހަރެން އީމާންވަމެވެ.

މިސާލަކަށް: الرَّحْمٰنُ ، السَّمِيْعُ ، القَوِيُّ ، العَلِيْمُ .

އަދި الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ ހުރިހާ ޞިފަފުޅުތަކަށްވެސް އަހަރެން އީމާންވަމެވެ.

މިސާލަކަށް: ރަޙްމަތްފުޅު، އައްސަވާވޮޑިގެންވުން، ބާރުވެރިކަން އަދި ޢިލްމުފުޅު.

ހިޔާލު ބަދަލުކުރާށެވެ.

1. ﷲ އަށް އީމާންވުމުގެ މާނައަކީ ކޮބާ؟

____

____

2. الأُلُوهِيَّة ގައި ﷲ އެއްކައުވަންތަ ކުރުމުގެ މާނަ ބަޔާންކުރާށެވެ.

____

____

3. الرُّبُوبِيَّة ގައި ﷲ އެއްކައުވަންތަ ކުރުމުގެ މާނަ ދޭހަވާ ގޮތަށް އަންނަނިވި ބަސްތައް ތަރުތީބުކުރާށެވެ.

الربوبية ގައި ﷲ އެއްކައުވަންތަ ކުރުމަކީ: އެއީ ______________________________

______________________________ ކަމަށް އިޢުތިޤާދުކުރުމެވެ.

4. އަންނަނިވި އާޔަތްތަކުގައިވާ ﷲ ގެ އިސްމުލްޙުސްނާ ސިފަފުޅުތަކާއި ނަމު ހޯދާ ދައްކާށެވެ.

ﷲ ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީ ކުރެއްވާފައިވެއެވެ: ﴿أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ ﴾ (سورة الملك ١٤)

މާނަ: "(ހުރިހާ ތަކެއްޗެއް) ހެއްދެވި ރަސްކަލާނގެ (އެތަކެތި) ދެނެވޮޑިގެން ނުވާނެތޯއެވެ. އަދި އެކަލާނގެއީ ސިއްރުތަކަށް ފުރިހަމައަށް ދެނެވޮޑިގެންވާ، ވަންހަނާވެގެންވާ ކަންތައްތަކަށްވެސް ފުރިހަމައަށް ދެނެވޮޑިގެންވާ ރަސްކަލާނގެއެވެ."

ﷲ ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީ ކުރެއްވާފައިވެއެވެ:

﴿إِنَّ رَحْمَتَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴾ (سورة الأعراف ٥٦)

މާނަ: "ހަމަކަށަވަރުން ﷲ ގެ ރަޙްމަތްފުޅުވަނީ އިޙްސާންތެރިންނާ ގާތުގައެވެ."

الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީ ކުރައްވާފައިވެއެވެ: ﴿قُلْ إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾﴾ (سورة الملك ٢٦)

މާނަ: "ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ. (ޤިޔާމަތްވާ ވަގުތުގެ) ޢިލްމުހުރީ ހަމައެކަނި، الله ގެ ޙަޟްރަތުގައެވެ. އަދި ތިމަންކަލޭގެފާނީ ހަމައެކަނި، ބަޔާންކޮށްދެނިވި އިންޒާރުކުރައްވާ ބޭކަލަކު ކަމުގައެވެ."

الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީ ކުރައްވާފައިވެއެވެ: ﴿قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾﴾ (سورة الإخلاص ١)

މާނަ: "ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ. އެއީ އެއްކައުވަންތަ الله އެވެ."

5. سورة الحشر ގެ ފަހު އާޔަތްތަކުން ކިޔާލުމަށްފަހު ސޫރަތުގައިވާ الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ 5 އިސްމުފުޅެއް ލިޔާށެވެ.

﴿ هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ۖ هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْمَلِكُ
ٱلْقُدُّوسُ ٱلسَّلَٰمُ ٱلْمُؤْمِنُ ٱلْمُهَيْمِنُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْجَبَّارُ ٱلْمُتَكَبِّرُ ۚ سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ ٱللَّهُ ٱلْخَٰلِقُ
ٱلْبَارِئُ ٱلْمُصَوِّرُ ۖ لَهُ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ ۚ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾ ﴾ [الحشر: ٢٢ – ٢٤]

އަހަންނަކީ މުއުމިނެކެވެ. އަހަރެން އަޅުކަންކުރަނީ ހަމައެކަނި الله އަށެވެ.

ހަތަރުވަނަ ފިޔަވަޅު

ދެވަނަ ދަރުސް

މަލާއިކަތުންނަށް އީމާންވުން

މަލާއިކަތުންނަށް އީމާންވުމުގެ މާނަ: އެއީ މަލާއިކަތުން ވާކަމަށް ޔަޤީންކަމާއެކު ތަޞްދީޤުކޮށް ގަބޫލުކުރުމެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުން الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ، މަލާއިކަތުން ހެއްދެވީ ހަމައެކަނި އެކަލާނގެއަށް އަޅުކަން ކުރުމަށްޓަކައިކަމުގައި ގަބޫލުކުރުމެވެ. އަދި އެބައިމީހުން الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުމެއް ނުވެއެވެ. އަދި އެބައިމީހުން އުފެއްދެވިފައިވަނީ ކަންތައް ކުރުމަށް އެބައިމީހުން ކުރައްވައިގެންނެވެ.

މިކަމުގެ ދަލީލަކީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އަންނަނިވި ވަޙީބަސްފުޅެވެ.

﴿ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مِن رَّبِّهِۦ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۚ كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ﴾

(سورة البقرة ٢٨٥)

މާނަ: "ރަސޫލާއަށް، އެކަލޭގެފާނުގެ ވެރިރަސްކަލާނގެ ޙަޟްރަތުން ބާވައިލެއްވި އެއްޗަކަށް (އެބަހީ: ކީރިތި ޤުރުއާނަށް ސުންނަތަށް) ރަސޫލާއާއި މުއުމިނުން އީމާންވިއެވެ. އެ އެންމެންވެސް الله އާއި، އެކަލާނގެ މަލާއިކަތުންނާއި، އެކަލާނގެ (ބާވައިލެއްވި) ފޮތްތަކާއި، އެކަލާނގެ ފޮނުއްވި ރަސޫލުންނަށް އީމާންވިއެވެ."

މަލާއިކަތުންގެ ތެރޭގައި ވެރިން ހިމެނެއެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި:

١. جِبْرِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)

٢. مِيكَالُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)

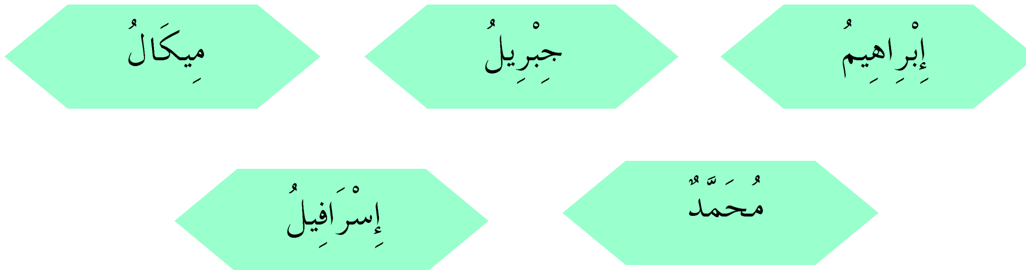
٣. إِسْرافِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)

މަލާއިކަތުންނަށް އިންކާރުކުރުމުގެ ޙުކުމަކީ: އެއީކަމު الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް ކާފިރުވުމެވެ.

ހިޔާލު ބަދަލުކުރާށެވެ.

1. އީމާންކަމުގެ ރުކުންތަކުގެ ތެރެއިން، މަލާއިކަތުންނަށް އީމާންވުން ހިމެނެއެވެ. ފަހެ އޭގެ މާނައަކީ ކޮބާ؟

2. މަލާއިކަތުންގެ ނަންތަކުގައި ދާއިރާގެ ދަމާށެވެ.

3. ގުޅުވާލާށެވެ.

أ	ب
އެއީ މަލާއިކަތުން ވާކަމަށް	ފުރިހަމައަށް ބޮޑުކޮށް ކަނޑައަޅުއްވާފައެވެ.
އަދި ހަމަކަށަވަރުން الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ	އަދި އެބޭކަލުންނަކީ އަމުރުކުރެވޭގޮތަށް ކަންތައް އެބޭކަލުން ކުރައްވައެވެ.
އަދި އެބޭކަލުންނަކީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އަމުރުފުޅުތަކަށް ނުކިޔަމަންތެރިވެ ވަޑައެއްނުގަންނަވައެވެ.	މަލާއިކަތުން ހެއްދެވީ އެކަލާނގެއަށް އަޅުކަން އަދާކުރުމަށްޓަކައެވެ.

4. މަލާއިކަތުންގެ ސިފަތަކުގެ ތެރެއިން ދެ ސިފައެއް ލިޔާށެވެ.

5. މަލާއިކަތުންގެ ތެރެއިން އެންމެ މާތް ބޭކަލަކީ ކޮބާ؟

މީސްތަކުންނާ ހެޔޮއަޚްލާގުތަކާއި ނުބައި އަޚްލާގު ލިޔުއްވާ މަލާއިކަތުންނަށްވެސް ޝުކުރު އީމާންވެފައިވާ.

ފަސްވަނަ ދިރާސާ

ތިންވަނަ އަދި ހަތަރުވަނަ ރުކުން

ފޮތްތަކާއި ރަސޫލުބޭކަލުންނަށް އީމާންވުން

ފޮތްތަކަށް އީމާންވުމުގެ މާނަ: އެއީ މީސްތަކުންނަށް ހިދާޔަތް ދެއްކުމަށްޓަކައި الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ފޮނުއްވި ރަސޫލުބޭކަލުންގެ މައްޗަށް އެކަލާނގެ ބާވައިލެއްވި ފޮތްތަކެއް ވާކަން ތެދުކޮށް ޤަބޫލުކުރުމެވެ.

އެންމެ މަތިވެރި ފޮތަކީ ކީރިތި ޤުރުއާނެވެ. އެއީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ ކަލާމްފުޅެވެ.

ރަސޫލުބޭކަލުންނަށް އީމާންވުމުގެ މާނަ: އެއީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ ރިސާލަތާއިގެން، އެކަލާނގެ އަޅުތަކު މަޚްލޫޤުންގެ ގާތަށް ފޮނުއްވި ބޭކަލުންކަން ތެދުކޮށް ޤަބޫލުކުރުމެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުން އެބޭކަލުންނަކީ އެބޭކަލުންނާއި ހަވާލުކުރެއްވި ރިސާލަތު ފުރިހަމައަށް ގެނެސްދެއްވި ބޭކަލުންކަން ތެދުކޮށް ޤަބޫލުކުރުމެވެ.

ހުރިހާ ނަބީބޭކަލުންގެ ދަޢުވަތަކީ އެއް ދަޢުވަތެކެވެ:

އެއީ التوحيد އަށް (الله ގެ އެއްކައުވަންތަކަމަށް) ދަޢުވަތުދީ، الشرك (الله އާއި އެހެން ފަރާތްތަކާ ބައިވެރިކުރުން) ނަހީކުރުމެވެ.

އެންމެ ފުރަތަމަ ރަސޫލުބޭކަލަކީ: ނޫޙް عليه السلام އެވެ.

އަދި އެންމެ ފަހު ރަސޫލުބޭކަލަކީ: މުޙައްމަދު صلى الله عليه وسلم އެވެ.

އަދި އެދެމެދުގައި ގިނަ އަދަދެއްގެ ރަސޫލުބޭކަލުންނާއި ނަބީބޭކަލުން ފޮނުއްވިއެވެ.

ރަސޫލުބޭކަލުންގެ ތެރެއިން އެންމެ މާތް ބޭކަލުންނަކީ އުލުލް ޢަޒްމުގެ ފަސް ބޭކަލުންނެވެ.

١. نُوْحٌ – عليه السلام –

٢. إِبْرَاهِيْمُ – عليه السلام –

٣. مُوْسَى – عليه السلام –

٤. عِيْسَى – عليه السلام –

٥. مُحَمَّدُ – صلى الله عليه وسلم –

އަދި މިކަމުގެ ދަލީލަކީ الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އަންނަނިވި ވަޙީބަސްފުޅެވެ.

﴿ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مِن رَّبِّهِۦ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۚ كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ ...﴾ (سورة البقرة: ٢٨٥)

މާނަ: "ރަސޫލާއަށް، އެކަލާނގެ ވެރިރަސްކަލާނގެ ހަޟްރަތުން ބާވައިލެއްވި އެއްޗަކަށް (އެބަހީ: ކީރިތި ޤުރުއާނަށް) ރަސޫލާއާއި މުއުމިނުން އީމާންވިއެވެ. އެ އެންމެންވެސް الله އާއި، އެކަލާނގެ މަލާއިކަތުންނާއި، އެކަލާނގެ (ބާވައިލެއްވި) ފޮތްތަކާއި، އެކަލާނގެ ރަސޫލުންނަށް އީމާންވިއެވެ."

ހިޔާލު ބަދަލުކުރާށެވެ.

1. ހުސްތަން ފުރާށެވެ.

އެންމެ މަތިވެރި ފޮތަކީ ______________________

އެންމެ ފުރަތަމަ ރަސޫލުބޭކަލަކީ ______________________

އެންމެ ފަހު ރަސޫލުބޭކަލަކީ ______________________

2. ހުރިހާ ނަބީބޭކަލުންގެ ދަޢުވަތަކީ އެއް ދަޢުވަތެކެވެ. އެއީ ކޮންކަމެއް ހެއްޔެވެ؟

____

3. ފޮތްތަކަށާއި ރަސޫލު ބޭކަލުންނަށް އީމާންވުމަކީ ވާޖިބެއްކަން އަންގައިދޭ ދަލީލަކީ ކޮބާ؟

____

____

4. ގުޅުވާށެވެ.

الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ރަސޫލު ބޭކަލުންގެ މައްޗަށް ބާވާލެއްވި ފޮތްތަކުގެ ތެރެއިން

أ	ب
الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ތައުރާތް ބާވާލެއްވި	ޢީސާ عليه السلام ގެ މައްޗަށެވެ.
الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ އިންޖީލު ބާވާލެއްވި	މޫސާ عليه السلام ގެ މައްޗަށެވެ.
الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ޒަބޫރު ބާވާލެއްވި	މުޙައްމަދު صلى الله عليه وسلم ގެ މައްޗަށެވެ.

5. މުދައްރިސްގެ އެހީގައި އަންނަނިވި ރަސޫލު ބޭކަލުންގެ ތެރެއިންނާ އުލުލް ޢަޒްމުގެ ބޭކަލުންގެ ނަންތަކުގައި އެބޭކަލުން ރިސާލަތާއިގެން ފޮނުއްވުނު ތަރުތީބުން ނަންބަރު ޖަހާށެވެ.

4 | عِيْسَى - عليه السلام -

إِبْرَاهِيْمُ - عليه السلام -

نُوْحٌ - عليه السلام -

مُحَمَّدٌ - صلى الله عليه وسلم

مُوْسَى - عليه السلام -

އަހަންނަކީ މުސްލިމެކެވެ. އަހަރެން ޤުރްއާނަށް ތަބާވާނަމެވެ. އަދި ޤުރްއާން ކިޔަވާ އޭގައިވާ ގޮތަށް ޢަމަލުކުރާނަމެވެ. އަދި އަހަރެން އެންމެހާ ރަސޫލު ބޭކަލުންނަށް ތަބާވާނަމެވެ. އަދި މީސްތަކުންނަށް ތެދުމަގު ދައްކައިދިނުމަށް އެބޭކަލުން މަސައްކަތް ކުރެއްވީއެވެ.

ނަވަނަ ފިޔަވަޅު

ފަސްވަނަ ދަރުސް

އާޚިރަތް ދުވަހަށް އީމާންވުން

އާޚިރަތް ދުވަހަށް އީމާންވުމުގެ މާނަ: އެއީ ޔަޤީނު ޤުރްއާނާއި ސުންނަތުގައި އައިސްފައިވާ ގޮތަށް، މަރުވުމަށްފަހު ހިނގާނޭ ހުރިހާ ކަމެއް ތެދުކޮށް ކަށަވަރުކުރުމެވެ.

އަދި މިކަމުގެ ދަލީލަކީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އަންނަނިވި ވަޙީބަސްފުޅެވެ.

﴿ وَبِٱلْأَخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ ﴾ (سورة البقرة: ٤)

މާނައީ: " އަދި އެބައިމީހުންނީ ހަމަ އާޚިރަތްދުވަހާ މެދުގައި ޔަޤީންކުރާ މީހުންނެވެ."

މަޢުލޫމާތަށް ހިނގާ ބަހުސް ކޮށްލަމާ

1. ދީނުގެ ތިން އަސްލާއި ބެހޭގޮތުން އަޅާއާ ކައްވަޅުގައި ސުވާލު ކުރެއްވުން.

އެ ސުވާލު ތަކަކީ:

ތިބާގެ ރައްބަކީ ކާކު؟

އަދި ތިބާގެ ދީނަކީ ކޮބާ؟

އަދި ތިބާގެ ނަބިއްޔަކީ ކާކު؟

2. ކައްވަޅުގެ ނިޢުމަތާއި އަޒާބު.

3. އަލުން ދިރުއްވުން: އެއީ މީސްތަކުންގެ ހިސާބު ބައްލަވާ ޖަޒާ ދެއްވުމަށްޓަކައި އެބައިމީހުން ކައްވަޅުތަކުން ނެރުއްވުމެވެ. އެއީ ސޫރަށް ފުމުމުގެ އަހުލުވެރިން ސޫރަތުގެ ވައްދަވާ ނަފްސުތަކާއި އަހުލުވެރިން ނަފްސުތަކަށް ވެއްދެވުމުން ދާނެއެވެ.

4. އަމަލުތަކުގެ ހިސާބު ބެއްލެވުން:

އާޚިރަތް ދުވަހަށް އިންކާރުކުރާ ކޮންމެ މީހެއްގެ ހުކުމަކީ: އެމީހަކީ ﷲ ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް ކާފަރު ވެއްޖެއެވެ.

ޒިހުނު ބަދަލުކުރާށެވެ.

1. އަންނަނިވި އިބާރާތް ފުރިހަމަ ކުރާށެވެ.

އާޚިރަތް ދުވަހަށް އީމާންވުމުގެ މާނަ:

____

______________________________ ވުޖޫދުވާނެ ކަށަވަރުކުރުމެވެ.

2. މަރުވުމަށްފަހު ހިނގާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ދެކަމެއް ލިޔާށެވެ.

1. ______________________________

2. ______________________________

3. އަލުން ދިރުއްވުމުގެ މާނައިގެ އަންނަނިވި ބައިތައް ތަރުތީބުކޮށްގެން ލިޔާށެވެ.

ހިސާބު ބައްލަވާ ޤަޒާ ދެއްވުމަށްޓަކައި

އެއީ ސުވަރުގޭގެ އަހުލުވެރިން ސުވަރުގެ ވައްދަވާ

ކަށްވަޅުތަކުން

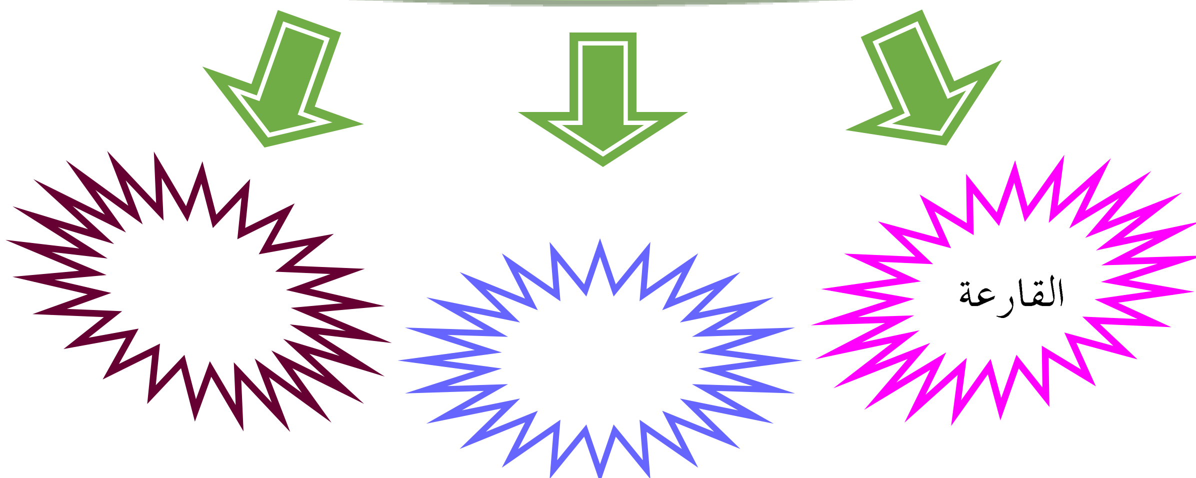
ނަރަކައިގެ އަހުލުވެރިން ނަރަކައަށް ވައްދަވާންދެނެވެ.

އަލުން ދިރުއްވުން: އެއީ މީސްތަކުންގެ ______________________

އެބައިމީހުން ______________ ނެރުއްވުމެވެ.

____.

4. އެކަކިގެންވާ ބަސްތައް ލައިގެން ހުސްތަން ފުރާށެވެ.

5. މަރުވުމަށްފަހު ހިނގާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން، ކަށްވަޅުގައި މީން ކަމަކާ ބެހޭ ދެ މަލާއިކަތުން އަރާއި ސުވާލުކުރައްވާނެއެވެ.
އެއީ ކޮން 3 ކަމެއް ހެއްޔެވެ؟

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

އަހަންނަކީ މުސްލިމެކެވެ. އާޚިރަތް ދުވަހަށް ތެދުވެރިކަމާއެކު އީމާންވަމެވެ.

ހަތްވަނަ ދިރާސާ

ހަވަނަ ރުކުން

ހެޔޮ މިންވަރާއި ނުބައި މިންވަރަށް އީމާންވުން

ހެޔޮ މިންވަރާއި ނުބައި މިންވަރަށް އީމާންވުމުގެ މާނަ: އެއީ ހުރިހާ ހެޔޮ ކަމަކާއި ނުބައިކަމެއް ވަނީ اللهގެ ޤަޟާއާއި ޤަދަރުންކަން ހިތުގެއަޑިން ތެދުކޮށް ޤަބޫލުކުރުމެވެ.

އަދި މިކަމުގެ ދަލީލަކީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އަންނަނިވި ބަސްފުޅެވެ.

﴿ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَٰهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾ ﴾ (سورة البقرة: ٤٩)

މާނައީ: "ހަމަކަށަވަރުން، ތިމަންރަސްކަލާނގެ ކޮންމެއެއްޗެއް ހައްދަވާފައިވަނީ، ކަނޑައެޅުއްވާފައިވާ މިންވަރަކަށެވެ."

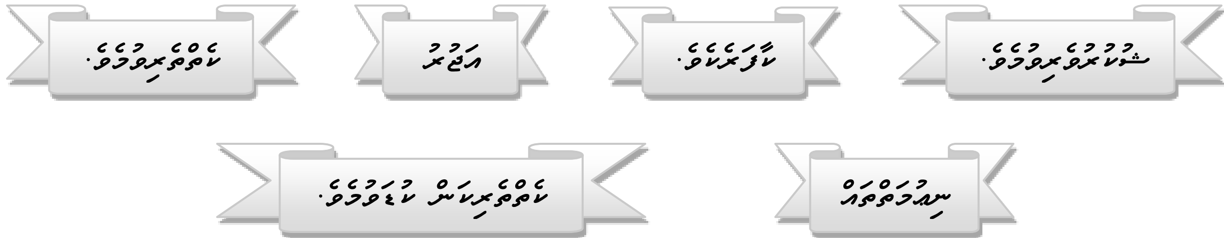
މިންވަރަށް އިންސާނާ ދެކެންޖެހޭ ގޮތުގެ ދުރުމަކީ: އެދިހަކަ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް ކާފަރު ވެއްޖެއްވެ.

ހިޔާލު ބަދަލުކުރާނަމެވެ.

1. ހެޔޮ މިންވަރާއި ނުބައި މިންވަރަށް އީމާންވުމުގެ މާނައަކީ ކޮބާ؟

2. މިންވަރަށް އީމާންވުމުގެ ދަރަޖަތަކީ ކޮބާ؟

3. އެކަށީގެންވާ ބަސްތައް ބޭނުން ކޮށްގެން ހުސްތަން ފުރިހަމަ ކުރާށެވެ.

١. މުޞީބާތެއް ޖެހޭ ހިނދު އަހަރެންގެ މައްޗަށް ވާޖިބު ވެގެން ވަނީ ______.

٢. ނިޢުމަތެއް ލިބޭ ހިނދު އަހަރެންގެ މައްޗަށް ވާޖިބު ވެގެން ވަނީ ______.

٣. އީމާންކަމުގެ 6 ރުކުނުތަކުން އެއްވެސް ރުކުނަކަށް އިންކާރު ކުރިޔަސް ވެސް އެމީހަކީ ______.

٤. ކުށްވެރިކަމަކީ ______ ހާސިލުވުމުގެ ސަބަބެކެވެ.

٥. اللّٰه އަށް ޝުކުރުވެރިވުމަކީ ______ އިތުރުވުމުގެ ސަބަބެކެވެ.

މުޞީބާތެއް ކުރިމަތިވުމުން އަހަރެން ކިޔަނީ:

((إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُوْنَ. اللَّهُمَّ أَجِرْنِيْ فِيْ مُصِيبَتِيْ، وَاخْلُفْنِيْ خَيْرًا مِنْهَا.))

މާނައީ: "ހަމަކަށަވަރުން އަޅަގަނޑުމެނީ اللّٰه އަށެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުން އަޅަގަނޑު އެނބުރި ދިޔުންވާނީ އެކަލާނގެ ހަޟްރަތަށެވެ. އޭ اللّٰه، މިއަޅާއަށް ޖެހުނު މުޞީބާތުގައި މިއަޅާއަށް އަޖުރު ދެއްވާނދޭވެ. އަދި މިއަޅާއަށް އޭގެ ބަދަލުގައި އެއަށްވުރެ ހެޔޮގޮތެއް މިންވަރުކުރެއްވާނދޭވެ."

ޢަޤީދާ ދިރާސާ

ދީނުގެ މަރުތަބާތައް

ތިންވަނަ މަރުތަބާ: الإِحْسَانُ

١- الإِسْلَامُ | ٢- الإِيْمَانُ | ٣- الإِحْسَانُ

الإِحْسَانُ ގެ މާނައަކީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް އަޅުކަންކުރުމުގައި ތިބާއަށް އެކަލާނގެ ފެންނަހެންހެން އަޅުކަންކުރުމެވެ. ފަހެ ތިބާއަށް އެކަލާނގެ ފެންނަހެންހެން އަޅުކަން ނުކުރެވޭނަމަ އެކަލާނގެ ތިބާއަށް ބައްލަވާވޮޑިގެންވާކަން ދަނެ އެކަލާނގެ އަޅުކަންކުރުމެވެ.

الإِحْسَانُ އަކީ ދީނުގެ މަރުތަބާތަކުގެ ތެރެއިން އެންމެ މަތީ މަރުތަބާއެވެ.

މިކަމުގެ ދަލީލަކީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އަންނަނިވި ވަޙީބަސްފުޅެވެ.

އެކަލާނގެ ވަޙީ ކުރައްވާފައިވަނީ:

﴿ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوا۟ وَّٱلَّذِينَ هُم مُّحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾ ﴾(سورة النحل ١٢٨)

މާނައީ: "ހަމަކަށަވަރުން الله ވޮޑިގެންވަނީ ތަޤުވާވެރިންނާ އެކުގައެވެ. އަދި އިޙްސާންތެރިންނާ އެކުގައެވެ."

ޒިޔާދަ ބަދަހިކުރުމަށް.

1. ދީނުގެ 3 ދަރަޖަތަކެވެ. ފަހެ އޭގެ ތެރެއިން އެންމެ މަތީ ދަރަޖައަކީ ކޮބާ؟

2. الإِحْسَانُ ގެ މާނައަކީ ކޮބާ؟ އަދި އެކަމުގެ ދަރަޖަތަކީ ކޮބާ؟

3. އެކަށީގެންވާ ބަސް ބޮކްސުން ހޯދައިގެން ހުސްތަން ފުރިހަމަ ކުރާށެވެ.

* ޢާއިދު އޭނާގެ ނަމާދު އިޚްލާޞްތެރިކަމާއެކު އަދާކުރެއެވެ. އެހެނީ ހަމަކަށަވަރުން الله ____ ވާކަން އޭނާ ދަންނައެވެ.

* އަލީ އޭނާއަށް ދިމާކުރެވޭގެން ނުވާ އެއްޗެއް ނުހަދައެވެ. އޭނާ الله އޭނާއަށް ____ ވާކަން އޭނާ ދަންނައެވެ.

* އުމަރު ވާހަކަ ދައްކާއިރު ތެދު ހަދައެވެ. އަދި ދޮގު ނުހަދައެވެ. އޭނާ ހަމަކަށަވަރުން އެއްވެސް ކަމެއް الله އަށް ____ ކަން އޭނާ ދަންނައެވެ.

އަހަރެންނަކީ މުސްލިމެކެވެ. ހަމަކަށަވަރުން الله އަހަރެންނަށް ބައްލަވާވަޑައިގަންނަވާކަން އަދި އައްސަވާވަޑައިގަންނަވާކަން އަހަރެން ދަންނަމެވެ. ފަހެ އަހަރެން އެކަލާނގެއަށް ނިކަމެތިކަމާއެކު ސުޖޫދުކުރަމެވެ. އަދި އެކަލާނގެ ކޯފާވެވަޑައިގަންނަވާ ކަންތައް އަހަރެން ދުރުކުރަމެވެ. އަދި އެކަލާނގެ ރުއްސަވާވަޑައިގަންނަވާ ތަކެއްޗަށް ބޯލާ، އަދި އަޑުއަހާ ކިޔަމަންވަމެވެ.

ފުރަތަމަ ޓަރމްގެ ޖަވާބުތައް

ފުރަތަމަ ފިލާވަޅު: މާއްދާ އައްތައުޙީދު 2 ގައި ކިޔަވައިދެވުނު ފިލާވަޅުތަކުގެ މުރާޖަޢާ

1. އަޅާ އެންގޭ ރައްބު ދަންނަވަވުން.

އަޅާ އެންގޭ ނަބިއްޔާ (މުޙައްމަދު صلى الله عليه وسلم) ދަންނަވަވުން.

2. މަލާއިކަތުންނަށް އީމާންވުން.

ރަސޫލުބޭކަލުންނަށް އީމާންވުން.

ހެޔޮ މިންވަރާއި ނުބައި މިންވަރަށް އީމާންވުން.

.3

أ. އިސްލާމްދީނުގެ ރުކުންތަކަކީ ތަރުތީބުން ފުރަތަމަ ރުކުނަކީ: الله ފިޔަވާ ޙައްޤުގޮތުގައި އަޅުކަންވާ އިލާހެއް ނުވާކަމަށް ހެކިވުމާއި މުޙައްމަދު صلى الله عليه وسلم އަކީ އޭނާގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުމެވެ.

ب. އެންމެ ފަހު ނަބިއްޔަކީ މުޙައްމަދު صلى الله عليه وسلم އެވެ.

ج. **الإِحْسَانُ** އަކީ: އެއީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް އަޅުކަންކުރާއިރު ދެކޭހެން އެކަލާނގެ ފެންނަފަދައިން އަޅުކަންކުރުމެވެ. ފަހެ ދެކޭހެން އެކަލާނގެ ފެންނަފަދައިން އަޅުކަން ނުކުރެވޭނަމަ އެކަލާނގެ ދެކޭހެން ބައްލަވާވޮޑިގެންވާކަން ދަނެ އެކަލާނގެ އަޅުކަންކުރުމެވެ.

ދަރަސް ފިލާވަލު: ދީނުގެ މަރުތަބާތައް

1. ١- الإِسْلَامُ

٢- الإِيْمَانُ

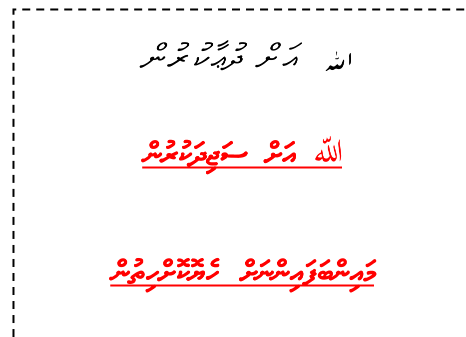
٣- الإِحْسَانُ

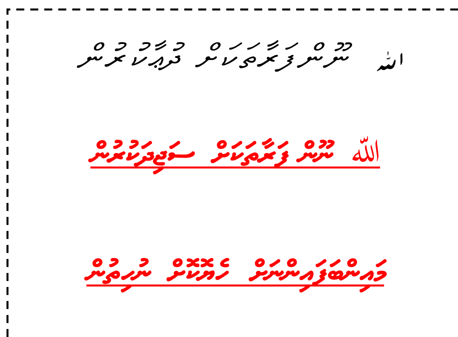
2. الإِسْلَامُ ގެ މާނައަކީ: الله އެއްކައުވަންތަ ކުރުމުގެ ގޮތުން އެކަލާނގެއަށް ބޯލަނބާލުމާއި، އެކަލާނގެއަށް ނަފްސު ކިޔަމަންތެރިކުރުމާއި، ޝިރުކާއި އޭގެ އަހުލުވެރިންގެ ކިބައިން ބަރީއަވުމެވެ.

3.

ތިންވަނަ ފިލާވަޅު: އިސްލާމްދީނުގެ ރުކުންތައް

.1

١. الله ފިޔަވައި ޙައްޤުގޮތުގައި އަޅުކަންވެވޭ އިލާހަކު ނުވާކަމާއި، މުޙައްމަދުގެފާނީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުން

٢. ނަމާދު ޤާއިމުކުރުން

٣. ޒަކާތް ދިނުން

٤. ރަމަޟާންމަހު ރޯދަހިފުން

٥. ކުޅަދާނަކަން ލިބިގެންވާމީހާ الله ގެ ބޮޑުމަތިވެރިވެގެންވާ ގެފުޅަށް ޙައްޖުވުން

.2

✎ އިސްލާމްދީން ފިޔަވައި އެހެން ދީނެއް الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ ޙަޟްރަތުގައި ޤަބޫލުފުޅުވެގެން ނުވެއެވެ.

✎ ރޭއަކާ ދުވާލު 5 ނަމާދު ކުރަންޖެހެއެވެ.

✎ އިސްލާމްދީނުގެ ފުރަތަމަ ރުކުނަކީ الله ފިޔަވައި ޙައްޤުގޮތުގައި އަޅުކަންވެވޭ އިލާހެއް ނުވާކަމަށް ހެކިވުމާއި، މުޙައްމަދުގެފާނީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުމެވެ.

3. ((بُنِيَ الإِسْلاَمُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، وَإِقَامُ الصَّلاَةِ، وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ، وَصَومُ رَمَضَانَ، وَحَجُّ البَيْتِ)) [أخرجه البخاري في كتاب الإيمان ، ومسلم في كتاب الإيمان]

މާނައަކީ "އިސްލާމްދީން ބިނާވެގެންވަނީ ފަސްކަމެއްގެ މައްޗަށެވެ. އެއީ الله ފިޔަވައި ޙައްޤުގޮތުގައި އަޅުކަންވެވޭ އިލާހަކު ނުވާކަމާއި، މުޙައްމަދުގެފާނީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުމާއި، ނަމާދު ޤާއިމުކުރުމާއި، ޒަކާތް ދިނުމާއި، ރަމަޟާންމަހު ރޯދަހިފުމާއި، ކުޅަދާނަކަން ލިބިގެންވާމީހާ الله ގެ ބޮޑުމަތިވެރިވެގެންވާ ގެފުޅަށް ޙައްޖުވުމެވެ."

ހަތަރުވަނަ ފިލާވަޅު: ފުރަތަމަ ދަރުސް

.1

ޙުކުމް ކުރެއްވުން | ބަޔާންކޮށް ދެއްވުން | ޚަބަރު ދިނުން

الله [illegible]

[illegible] الله ގެ [illegible]

2. ﴿ شَهِدَ ٱللَّهُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَأُو۟لُوا۟ ٱلْعِلْمِ قَآئِمًۢا بِٱلْقِسْطِ ۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٨﴾ [سورة آل عمران: ١٨]

މާނައީ: "ހަމަކަށަވަރުން الله އެކަލާނގެ ފިޔަވައި (ހައްގުގައި އަޅުކަންވާ) އިލާހަކު ނުވާކަމަށް ހެކިވެވަޑައިގެންފިއެވެ. އަދި މަލާއިކަތުންނާއި، ޢިލްމުގެ އަހުލުވެރިންވެސް (އެކަމަށް) ހެކިވިއެވެ. (އެކަލާނގެ ހައްޤުގެ ވާޖިބު ވަޙްދާނިއްޔަތުގައި) އަދުލުވެރި ކަމާއިގެން އެކަލާނގެ ޚަލްޤުތަކުގެ ތަދުބީރުކުރައްވައެވެ. އެކަލާނގެ ފިޔަވައި ހައްގުގައި އަޅުކަންވާ އިލާހަކު ނުވެއެވެ. (އެކަލާނގެއީ) އަޒީޒުވަންތަ ޙަކީމުވަންތަ ރަސްކަލާނގެއެވެ."

3. لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ ގެ މާނައަކީ الله ފިޔަވާ ހައްގުގައި އަޅުކަންވާ އިލާހަކު ނުވުމެވެ.

.4

✎ ކާފަރުންނަށް އޮންނަ ފުރަތަމަ ދަޢުވަތުދެވޭނީ الله ގެ އެއްކައުވަންތަކަމަށެވެ.

✎ ސުވަރުގޭގެ ތަޅުދަނޑިއަކީ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ އެވެ.

5. لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللّٰهُ ގެ މާތްކަމާއި އެކަލިމައިގެ އަހުލުވެރިންނަށް ހުރި ޘަވާބާއި ނިޢުމަތަކީ ހިމަނާ ކޮންތާކަށް ހުރި ކަމެއްނޫނެވެ. ޤިޔާމަތް ދުވަހުގެ ބިރުވެރިކަމާއި ނުރައްކަލުން ސަލާމަތް ވެގެންވާ ބަޔަކީ ހަމައެކަނި لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللّٰهُ ގެ އަހުލުވެރިންނެވެ.

الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީ ކުރައްވާފައިވާއެވެ.

﴿ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَمْ يَلْبِسُوٓا۟ إِيمَٰنَهُم بِظُلْمٍ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلْأَمْنُ وَهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾﴾

[سورة الانعام ٨٢]

މާނައީ: "الله އަށް އީމާންވެ، އަދި އެ އީމާންކަމާ އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ އަނިޔާއެއް (ޝިރުކެއް) ނުކޮށް، މަސްހުނިނުކޮށް މިބި މީހުން ދަންނައެވެ. އަމާން ކަމުގައިވާނީ ހަމަ އެމީހުންނެވެ. އަދި ތެދު މަގުގައިވާ މީހުންނަކީ ހަމައެމީހުންނެވެ."

ސުނަން އައްތިރްމިޒީގައި އަނަސް رضي الله عنه ގެ އަރިހުން ރިވާ ވެގެންވެއެވެ. އެކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ. الله ގެ ރަސޫލާ صلى الله عليه وسلم ޙަދީޘް ޤުދުސީގައި މިހެން އާއްސަވިއެވެ.

((قَالَ اللهُ... يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِقُرَابِ الْأَرْضِ خَطَايَا ثُمَّ لَقِيتَنِي لَا تُشْرِكُ بِي شَيْئًا لَأَتَيْتُكَ بِقُرَابِهَا مَغْفِرَةً)). [رواه الترمذي (٣٥٤٠) وحسنه ، وحسنه الألباني]

މާނައީ: "މާތް الله ވަޙީ ކުރައްވައިފައެވެ... އޭ އާދަމުގެ ދަރިފުޅާއެވެ. ބިންގަނޑުފުރެން ތިބާ ފާފަތަކާއެކުން ތިމަންރަސްކަލާނގެ ހުށަހަޅަން އައިކަމުގައިވިޔަސް، ތިބާ ތިމަންރަސްކަލާނގެއާ އެއްވެސް އެއްޗެއް ބައިވެރި ނުކުރާހާލު ހިނދަކު، އެ ބިން ފުރެންދެން ތިމަންރަސްކަލާނގެ ތިބާއަށް ފާފަފުއްސެވުން ގެނެސްދެއްވާހުށީމެވެ."

މިބަސްފުޅުން އެނގޭ ކަމަކީ އާދަމުގެ ދަރިކަލުން ކިތަންމެ ބޮޑު ފާފައެއް ކުރިކަމުގައި ވިޔަސް ޝިރުކު ނުކޮށް ހުރިއްޔާ، الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ، އޭނާގެ އެކަމާ ޢަފޫ ކުރައްވާ، ފުއްސަވައިދެއްވަން އިރާދަކުރައްވާނެއެވެ. ނަމަވެސް ޝިރުކު ކުރުމުގެ ފާފަ ނުފުއްސަވައިދެއްވާނެއެވެ.

ފަސްވަނަ ފިލާވަޅު: ކުރީ ފިލާވަޅުގެ ސުނިމިއްތޯ ބަލި

1. أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ ގެ މާނައަކީ އެކަލޭގެފާނުގެ އަމުރުފުޅުތަކަށް ކިޔަމަންވުމާއި، އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތައް ތެދުކޮށް ކަށަވަރުކުރުމާއި، އެކަލޭގެފާނު ނަހީކުރެއްވި ކަންތައްތަކާއި އެއްކިބާވުމާއި އަންގަވާ ކަންތައްތަކުން ދުރުހެލިވުމާއި، އެކަލޭގެފާނު ޝަރުޢުކުރެއްވިގޮތަށް މެނުވީ الله އަށް އަޅުކަން ނުކުރުމެވެ.

.2

أ. ރަސޫލާ صلى الله عليه وسلم އަހަރެމެންނަށް އަމުރުކުރެއްވީ الله އަށް ކިޔަމަންތެރިވުމަށެވެ. އަދި އެކަލާނގެއަށް އުރެދުން، އެކަލޭގެފާނު އަހަރެމެންގެ މައްޗަށް ނަހީކުރައްވައެވެ.

ب. ރަސޫލާ صلى الله عليه وسلم އަހަރެމެންނަށް އަމުރުކުރެއްވީ الله އެއްކައުވަންތަކުރުމަށެވެ. އަދި الله އަށް ޝިރުކުކުރުން އެކަލޭގެފާނު އަހަރެމެންގެ މައްޗަށް ނަހީކުރައްވައެވެ.

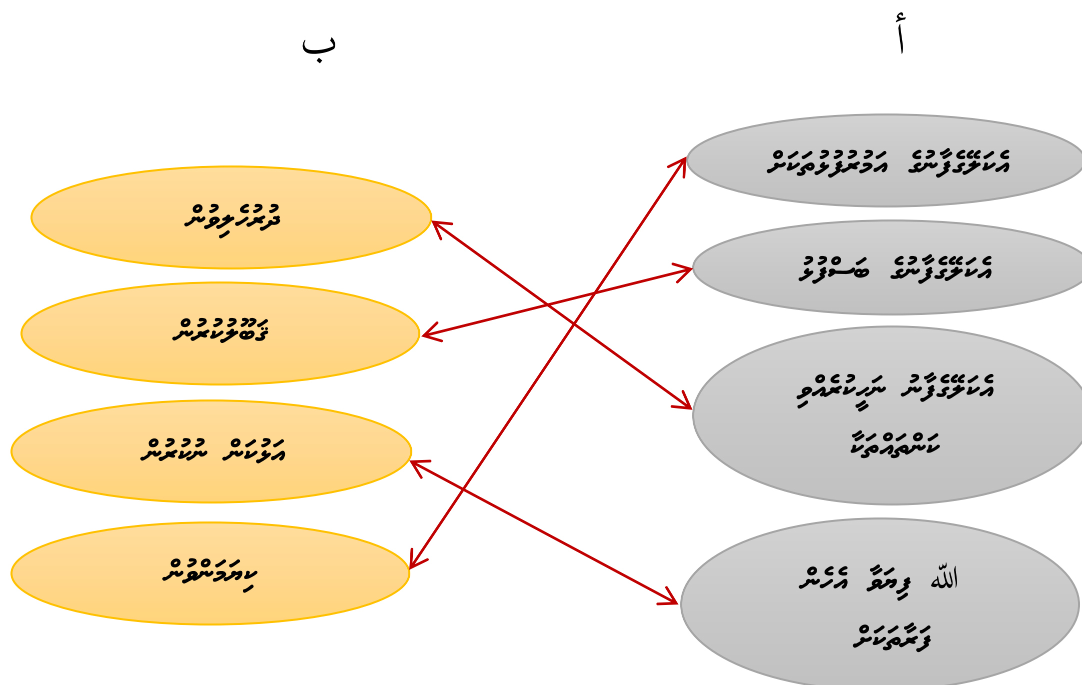
ج. ރަސޫލާ صلى الله عليه وسلم އަހަރެމެންނަށް އަމުރުކުރެއްވީ ތެދުވެރިވުމަށެވެ. އަދި ދޮގުހެދުން އެކަލޭގެފާނު އަހަރެމެންގެ މައްޗަށް ނަހީކުރައްވައެވެ.

3. މުޙައްމަދު صلى الله عليه وسلم އަކީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުމުގެ ދަލީލަކީ:

﴿ مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَـٰكِن رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾ ﴾ [سورة الأحزاب ٤٠]

މާނައީ "ތިޔަބައިމީހުންގެ ބޭބެ ފިރިހެނުންގެ ތެރެއިން އެކަކުގެވެސް ބައްޕައަކު މުޙައްމަދުގެފާނު ނުވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް (އެކަލޭގެފާނީ) الله ގެ ރަސޫލާއެވެ. އަދި ނަބިއްޔުން ހަތިމުކުރެއްވި ކަލޭގެފާނުވެސްމެއެވެ. އަދި ކޮންމެ ކަމެއް މޮޅަށް ދެނެވޮޑިގެންވާ ކަލާނގުކަމުގައި الله ވޮޑިގެންވެއެވެ."

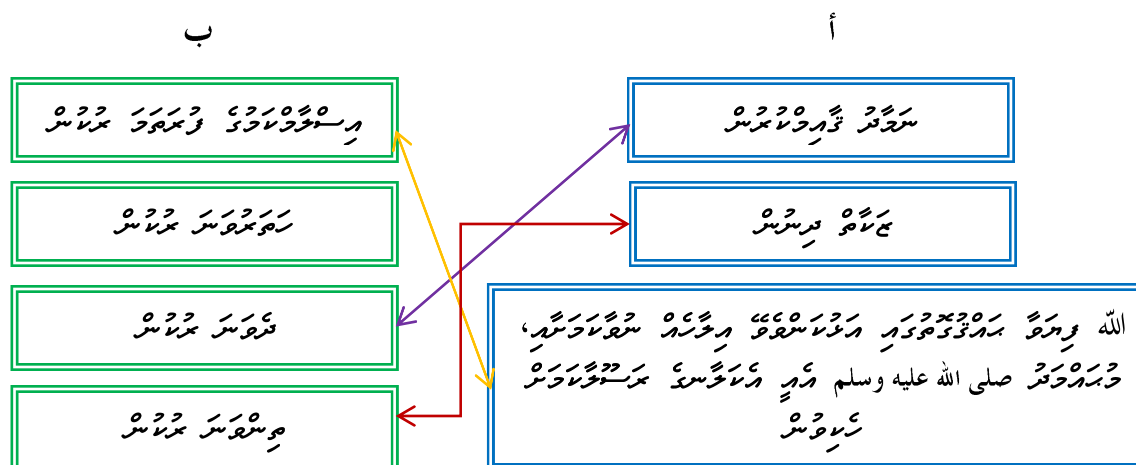
.4

.5 އައްރަޙީޤުލްމަޚްތޫމް

ހަވަނަ ފިޔަވަޅު: ދެވަނަ އަދި ތިންވަނަ ދަރުސް

.1

2. ނަމާދާއި ޒަކާތަކީ ވާޖިބެއްކަން ދޭހަވާ ދަލީލަކީ:

﴿ وَأَقِيمُوا الصَّلاَةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴾ [سورة البقرة ٤٣]

މާނައީ: "އަދި ތިޔަބައިމީހުން ނަމާދު ޤާއިމުކުރާށެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުން ޒަކާތްދޭށެވެ. އަދި ރުކޫޢުކުރާ މީހުންނާ އެކުގައި ތިޔަބައިމީހުން ރުކޫޢުކުރާށެވެ."

3. الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީކުރައްވާފައިވެއެވެ.

﴿ وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ حُنَفَآءَ وَيُقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُواْ ٱلزَّكَوٰةَۚ وَذَٰلِكَ دِينُ ٱلۡقَيِّمَةِ ٥ ﴾

[سورة البينة ٥]

މާނައީ: "ކަލަމުންނަށް ވަނީ الله އަށް ޚާލިޞްކޮށް ދީނުގައި ހަނީފުންގެ ގޮތުގައި (އެބަހީ: ޝިރުކުގެ މަގުން ދުރުވެގެން) الله އަޅުކަންކުރުމަށާއި، ނަމާދު ޤާއިމުކުރުމަށާއި، ޒަކާތްދިނުމަށް ކަމުގައި އެބައިމީހުންނަށް އަމުރުކުރެވިގެންނުވެއެވެ. އަދި ސީދާވެގެންވާ ދީނަކީ އެއީއެވެ."

.4

بسم الله الرحمن الرحيم

އަހަރެންގެ އަޚާއަށް:

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

ނަމާދަކީ އިސްލާމްދީނުގެ ދެވަނަ ރުކުނެވެ. އެއީ ދީނުގެ ތަނބެވެ. ނަމާދު ނުކުރުމަކީ ވަރަށް ބޮޑު ކުށެކެވެ. ނަމާދުވެރިޔަކީ ރަޙުމަތްތެރިވެރި މުސްލިމެކެވެ. ސިފައެކެވެ. އަދި ނަމާދުކުރުމުގެ ބަރަކާތުން ނަފްސު ސާފުވެގެންވެއެވެ. ސިފައެކެވެ.

ހަތްވަނަ ފިލާވަޅު: ހަތަރުވަނަ އަދި ފަސްވަނަ ރުކުން

.1

ފުރަތަމަ ރުކުން:	الله ފިޔަވާ ޙައްޤުގޮތުގައި އަޅުކަން ވެވޭ އިލާހެއް ނެތްކަމަށާއި، މުޙައްމަދު صلى الله عليه وسلم އެއީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުން
ތިންވަނަ ރުކުން:	ޒަކާތް ދިނުން
ދެވަނަ ރުކުން:	ނަމާދު ޤާއިމުކުރުން
ފަސްވަނަ ރުކުން:	ކުޅަދާނަކަން ލިބިގެންވާ މީހާ الله ގެ ބަރަކާތްތެރިވެގެންވާ ގެފުޅަށް ޙައްޖުވުން
ހަތަރުވަނަ ރުކުން:	ރަމަޟާން މަހު ރޯދަ ހިފުން

.2 أ. ރަމަޟާން މަހުގައެވެ.

ب. لَيْلَةُ الْقَدْرِ އެއްހާސް މަހަށްވުރެ ހެޔޮ ރޭއެވެ.

.3

أ	ب
މުސްލިމުން ރޯދައިގެ ފަރުޟު އަދާކުރަނީ	ذُو القَعْدَة މަހުގައެވެ.
	رَمَضَان މަހުގައެވެ.
	ذُو الحِجَّة މަހުގައެވެ.

4. ﴿... وَلِلَّهِ عَلَى ٱلنَّاسِ حِجُّ ٱلْبَيْتِ مَنِ ٱسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ...﴾ [سورة آل عمران ٩٧]

މާނައީ "... އެކަމަށް މަގެއްފެނި ކުޅަދާނަވެއްޖެ މީހާ، އެ ގެފުޅަށް ޤަސްދުކޮށްގެންދިއުމީ (އެބަހީ: ޙައްޖުވުމަކީ) ﷲ އަށްޓަކައި މީސްތަކުންގެ މައްޗަށް އޮތް ވާޖިބެކެވެ..."

5. އާއެކެވެ. އެއީ ރޯދަވެރިޔަކަށް ރޯދަ ވިއްލުމުގެ ގައްޔާރުކުރެވުމުން ދުޢާ ބާރުވެރިކަމުގެ ސުންނަތްތަކެވެ. އެއީ އެކަމަކު ދުޢާގެ އުނިކަން އެކަމަކު ރައްދުނުކުރައްވާ ދުޢާގެ ވަގުތުތަކެއް ބަލައިގަތުމުގެ ސަބަބެއް ވެފައިވާތީއެވެ.

6. މުސްލިމުގެ މައްޗަށް ޙައްޖު ވާޖިބުވަނީ އުމުރުން 1 ފަހަރުއެވެ.

ދެވަނަ ފަސްލުގެ ޖަވާބުތައް

ފުރަތަމަ ފިލާވަޅު: މާއްދާގެ އައްތައުޙީދު 3 ގެ، ފުރަތަމަ ފަސްލުގައި ކިޔަވައިދެވުނު ފިލާވަޅުތަކުގެ މުރާޖަޢާ

1. الإِسْلامُ ގެ މާނައަކީ: الله އެއްކައުވަންތަ ކުރުމުގެ ގޮތުން އެކަލާނގެއަށް ބޯލަނބާލުމާއި، ނަފްސު އެކަލާނގެއަށް ކިޔަމަންތެރި ކުރުވުމާއި، ޝިރުކާއި އޭގެ އަހުލުވެރިންގެ ކިބައިން ބަރީއަވުމެވެ.

2. **ފުރަތަމަ ރުކުން:** الله ފިޔަވާ ޙައްޤުގައި އަޅުކަންލިބިގެންވާ އިލާހެއް ނުވާކަމާއި، މުޙައްމަދުގެފާނީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާކަމަށް ހެކިވުން.

ދެވަނަ ރުކުން: ނަމާދު ޤާއިމުކުރުން

ތިންވަނަ ރުކުން: ޒަކާތް ދިނުން

ހަތަރުވަނަ ރުކުން: ރަމަޟާންމަހު ރޯދަހިފުން

ފަސްވަނަ ރުކުން: ކުޅަދާނަކަން ލިބިގެންވާމީހާ الله ގެ ހުރުމަތްތެރި ގެކޮޅަށް ޙައްޖުވުން

3. أ. ރަމަޟާންމަހު ރޯދަހިފުން

ب. ކުޅަދާނަކަން ލިބިގެންވާމީހާ الله ގެ ހުރުމަތްތެރި ގެކޮޅަށް ޙައްޖުވުން

ج. ނަމާދު ޤާއިމުކުރުން

ދެވަނަ ފިލާވަޅު: ދީނުގެ ތިން ހަރުފަތް

1. الإِيْمَانُ ގެ މާނައަކީ: ހިތުން ޤަބޫލުކުރާ ކަންތައްތަކާއި، ދުލުން ބުނާ ބަސްތަކާއި، ގުނަވަންތަކުންކުރާ އަމަލުތަކެވެ.

2. (1) الله އަށް އީމާންވުން
(2) މަލާއިކަތުންނަށް އީމާންވުން
(3) ފޮތްތަކަށް އީމާންވުން
(4) ރަސޫލުބޭކަލުންނަށް އީމާންވުން
(5) އާޚިރަތް ދުވަހަށް އީމާންވުން
(6) ހެޔޮމިންވަރާއި ނުބައިމިންވަރަށް އީމާންވުން

3.

އީމާންކަން އިތުރުކުރާ ކަންތައްތައް	އީމާންކަން މަދުކުރާ ކަންތައްތައް
ނަމާދުކުރުން	ނަމާދު ނުކުރުން
މައިންބަފައިންނަށް ހެޔޮވެރިވުން	މައިންބަފައިންނަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުން
ޤުރުއާން ކިޔެވުން	މުއުޒިކް އަޑުއެހުން

4. * އީމާންކަމަކީ ހިތުން ޤަބޫލުކުރާ ކަންތައްތަކާއި، ދުލުން ބުނާ ބަސްތަކާއި، ގުނަވަންތަކުންކުރާ އަމަލުތަކެވެ.
* އީމާންކަމުގެ 6 ރުކުނުގެ ތެރެއިން އެންމެ ރުކުނަކަށް އިންކާރުކޮށްފި މީހާ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް ކާފަރު ވެއްޖެއެވެ.

ތިންވަނަ ފިލާވަޅު: ފުރަތަމަ ރުކުން

1. الله އަށް އީމާންވުމުގެ މާނައަކީ الرُّبُوبِيَّةُ ، الأُلُوهِيَّةُ އަދި الأَسْمَاءُ وَالصِّفَاتُ ގައި الله އެއްކައުވަންތަކުރުމެވެ.

2. އެއީ އެންމެހާ އަޅުކަމް ހަމައެކަނި الله އަށް ޚާއްޞަކުރުމެވެ.

3. الربوبية ގައި الله އެއްކައުވަންތަ ކުރުމުގެ މާނަ: އެއީ ހުރިހާ އެއްޗެއް ހައްދަވާ، ރިޒުޤު ދެއްވާ އަދި ހުރިހާ ކަމެއް ބަލަހައްޓަވާ، ހިންގަވާ ފަރާތަކީ ހަމައެކަނި الله ކަމަށް އިޤުރާރުވުމެވެ.

.4

الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީ ކުރައްވާފައިވެއެވެ: ﴿أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾﴾ (سورة الملك ١٤)

މާނަ: "(ހުރިހާ ތަކެއްޗެއް) ހެއްދެވި ފަރާތުން (އެތަކެތި) ދެނެވޮޑިގެން ނުވާނެހެއްޔެވެ. އަދި އެކަލާނގެއީ ސިއްރުތައް މުޅިން ދެނެވޮޑިގެންވާ، ވަސްވާސްތަކާއި ކަންތައްތަކުގެ ހަގީގަތް މުޅިން ދެނެވޮޑިގެންވާ ރަސްކަލާނގެއެވެ."

الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީ ކުރައްވާފައިވެއެވެ: ﴿إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾﴾ (سورة الأعراف ٥٦)

މާނަ: "ހަމަކަށަވަރުން الله ގެ ރަޙްމަތްވަނީ އިޙްސާންތެރިންނާ ގާތުގައެވެ."

الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީ ކުރައްވާފައިވެއެވެ: ﴿قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٦﴾﴾ (سورة الملك ٢٦)

މާނަ: "ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ. (ޤިޔާމަތްވާ ވަގުތުގެ) ޢިލްމުހުރީ ހަމަކަށަވަރުން الله ގެ ޙަޟްރަތުގައެވެ. އަދި ތިމަންކަލޭގެފާނު ހަމަކަށަވަރުން ބަޔާންވެގެންވާ އިންޒާރުކުރައްވާ ރަސޫލަކު ކަމުގައެވެ."

الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވަޙީ ކުރައްވާފައިވެއެވެ: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾﴾ (سورة الإخلاص ١)

މާނަ: "ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވާށެވެ. އެއީ އެއްކައުވަންތަ الله އެވެ."

.5

ٱللَّهُ ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ٱلْمَلِكُ ٱلْقُدُّوسُ

ٱلسَّلَٰمُ ٱلْمُؤْمِنُ ٱلْمُهَيْمِنُ ٱلْعَزِيزُ

ٱلْجَبَّارُ ٱلْمُتَكَبِّرُ ٱلْخَٰلِقُ ٱلْبَارِئُ

ٱلْمُصَوِّرُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ

ހަތަރުވަނަ ފިލާވަޅު: ދެވަނަ ރުކުން

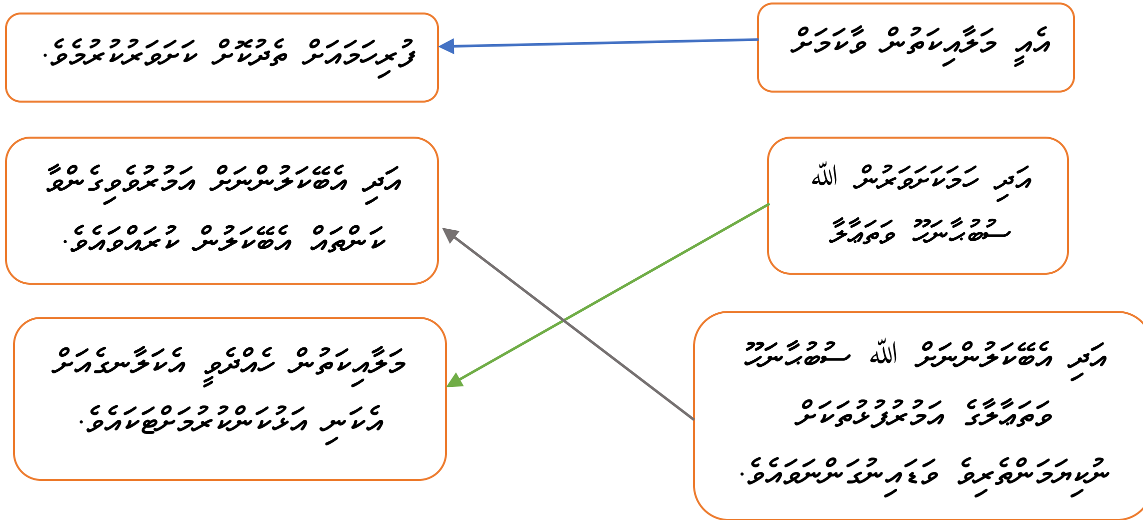
1. މަލާއިކަތުންނަށް އީމާންވުމުގެ މާނަ: އެއީ މަލާއިކަތުން ވާކަމަށް ފުރިހަމައަށް ތެދުކުރުން ކަށަވަރުކުރުމެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުން الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ، މަލާއިކަތުން ހެއްދެވީ ހަމައެކަނި އެކަލާނގެއަށް އަޅުކަންކުރުމަށްޓަކައިކަމަށް ޤަބޫލުކުރުމެވެ. އަދި އެބައިމީހުންނަކީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް ނިކަމެތިކަމާއެކު ވަފާތެރިކަމާއެކު އަޅުކަންކުރައްވާ މީހުންނެވެ. އަދި އެބައިމީހުންނަކީ އަމުރުފުޅުގެންވާ ކަންތައް އެބައިމީހުން ކުރައްވާނެއެވެ.

.2

إبْراهِيمُ جبْرِيلُ مِيكَالُ

مُحَمَّدٌ إسْرَافِيلُ

3. أ ب

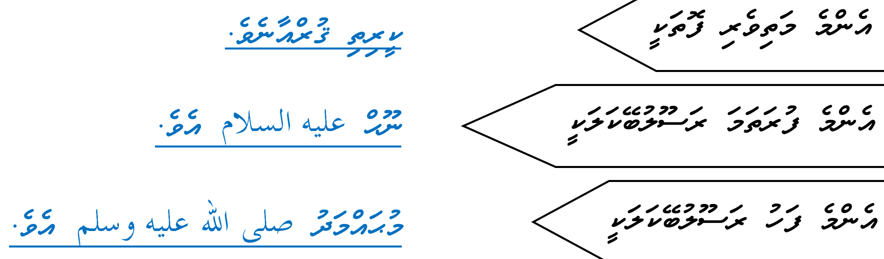

4. އެބޭކަލުންނަށް الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އަމުރުފުޅުތަކަށް ނުކިޔަމަންތެރިވެ ވަޑައިނުގަންނަވައެވެ. އެބޭކަލުންނަށް އަމުރުކުރެވިގެންވާ ކަންތައް އެބޭކަލުން ކުރައްވައެވެ.

5. جِبْرِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)

ފަސްވަނަ ފިލާވަޅު: ތިންވަނަ އަދި ހަތަރުވަނަ ދަރުސް

1.

2. އެއީ التوحيد އަށް (الله ގެ އެއްކަލަވަންތަކަން) އަމުރުކުރުން، الشرك (الله އާއި އެހެން ފަރާތްތައް ބައިވެރިކުރުން) ނަހީކުރުމެވެ.

3. ﴿ ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مِن رَّبِّهِۦ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۚ كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ ... ﴾ (سورة البقرة: ٢٨٥)

މާނަ: "ރަސޫލާއަށް، އެކަލާނގެ ވެރިރަސްކަލާނގެ ހަޟްރަތުން ބާވައިލެއްވި އެއްޗަކަށް (އެބަހީ: ޤުރްއާނަށް) ރަސޫލާއާއި މުއުމިނުން އީމާންވިއެވެ. އެ އެންމެންވެސް الله އާއި، އެކަލާނގެ މަލާއިކަތުންނާއި، އެކަލާނގެ (ބާވައިލެއްވި) ފޮތްތަކާއި، އެކަލާނގެ ފޮނުއްވި ރަސޫލުންނަށް އީމާންވިއެވެ."

4.

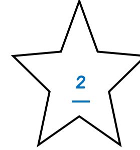
الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ރަސޫލު ބޭކަލުންގެ މައްޗަށް ބާވައިލެއްވި ފޮތްތަކުގެ ވާހަކަ:

أ	ب
الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ޤުރްއާން ބާވައިލެއްވި	ޢީސާ عليه السلام ގެ މައްޗަށެވެ.
الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ އިންޖީލު ބާވައިލެއްވި	މޫސާ عليه السلام ގެ މައްޗަށެވެ.
الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ތައުރާތު ބާވައިލެއްވި	މުޙައްމަދު صلى الله عليه وسلم ގެ މައްޗަށެވެ.

.5

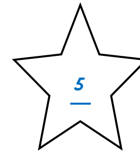
عِيْسَى - عليه السلام -

إِبْرَاهِيْمُ - عليه السلام -

نُوْحٌ - عليه السلام -

مُحَمَّدٌ - صلى الله عليه وسلم

مُوْسَى - عليه السلام -

ހަވަނަ ފިލާވަޅު: ދެވަނަ އަދި ތިންވަނަ ރުކުން

.1

އާޚިރަތް ދުވަހަށް އީމާންވުމުގެ މާނަ: އެއީ ކީރިތި ޤުރްއާނާއި ސުންނަތުން އައިސްފައިވާ ގޮތުން، މަރުވުމުންފެށިގެން ހިނގާނޭ ހުރިހާ ކަމެއް ތެދުކޮށް ޤަބޫލުކުރުމެވެ.

2. * ތިން އަސްލާ ބެހޭގޮތުން އަހާ ކަށްވަޅުގައި ސުވާލު ކުރެއްވުން.

* ކަށްވަޅުގެ ނިޢުމަތާއި އަޒާބު.

* އަލުން ދިރުއްވުން.

* އަމަލުތަކުގެ ހިސާބު ބެއްލެވުން.

3. އަލުން ދިރުއްވުން: އެއީ މީސްތަކުންގެ ހިސާބު ބެއްލެވުމާ ޖަޒާ ދެއްވުމަށްޓަކައި އެބައިމީހުން ކަށްވަޅުތަކުން ނެރުއްވުމެވެ.

އެއީ ސުވަރުގޭގެ އަހުލުވެރިން ސުވަރުގެ ވެއްދެވުމާއި ނަރަކައިގެ އަހުލުވެރިން ނަރަކައަށް ވެއްދެވުމުން ދާންދެނެވެ.

4. القَارِعَة (ހިތްތަކަށް ބިރުވެރިކަން ގެނެސްދިނުން)

يَوْمُ القِيَامَة (ބޮޑެތި ކަންތައްތަކެއް ހިނގާ ދުވަސް)

يَوْمُ البَعْث (އަލުން ދިރުއްވާ ދުވަސް)

يَوْمُ الآخِر (އެންމެ ފަހު ދުވަސް)

5.

1. ތިބާގެ ރައްބަކީ ކޮބާ؟

2. އަދި ތިބާގެ ދީނަކީ ކޮބާ؟

3. އަދި ތިބާގެ ނަބިއްޔަކީ ކޮބާ؟

ހޯމްވަރކް ފިލާވަޅު: ހަވަނަ ދަރުސް

1. ހެޔޮ މިންވަރާއި ނުބައި މިންވަރަށް އީމާންވުމުގެ މާނަ: އެއީ ހުރިހާ ހެޔޮ ކަމަކާއި ނުބައިކަމެއް ވާނީ ﷲގެ ޤަޟާއާއި ޤަދަރުން ކަން ހިނގައިދެން ވާކަމަށް ކަށަވަރުކުރުމެވެ.

2. ﴿ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَٰهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾ ﴾ (سورة البقرة: ٤٩)

މާނައީ: "ހަމަކަށަވަރުން ތިމަންރަސްކަލާނގެ ކޮންމެ އެއްޗެއް ހެއްދެވީ ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ވަކިމިންވަރަކަށެވެ."

3.

١. މުޞީބާތެއް ޖެހޭ ހިނދު އަހަރެންގެ މައްޗަށް ވާޖިބު ވެގެން ވަނީ ކެތްތެރިވުމެވެ.

٢. ނިޢުމަތެއް ލިބޭ ހިނދު އަހަރެންގެ މައްޗަށް ވާޖިބު ވެގެން ވަނީ ޝުކުރުވެރިވުމެވެ.

٣. އީމާންކަމުގެ 6 ރުކުނުގެ ތެރެއިން އެންމެ ރުކުނަކަށް އިންކާރު ކުރިޔަސް ވެސް އެމީހަކީ ކާފިރެކެވެ.

٤. ކެތްތެރިކަމަކީ އަޖުރު ހާސިލުވުމުގެ ސަބަބެކެވެ.

٥. ﷲ އަށް ޝުކުރުވެރިވުމަކީ ނިޢުމަތްތައް އިތުރުވުމުގެ ސަބަބެކެވެ.

އަށްވަނަ ފިލާވަޅު: ދީނުގެ ހަރުކަތްތައް

1. الإِحْسَانُ

2. **الإِحْسَانُ** ގެ މާނަ: އެއީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް އަޅުކަންކުރާއިރު ތިބާއަށް އެކަލާނގެ ފެންނަފަދައިން އަޅުކަންކުރުމެވެ. ފަހެ ތިބާއަށް އެކަލާނގެ ފެންނަފަދައިން އަޅުކަން ނުކުރެވޭނަމަ އެކަލާނގެ ތިބާއަށް ބައްލަވާވޮޑިގެންވާކަން ދަނެ އެކަލާނގެ އަޅުކަންކުރުމެވެ.

މިކަމުގެ ދަލީލަކީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ އަންނަޙްލު ވަޙީބަސްފުޅެވެ.

﴿ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ وَّٱلَّذِينَ هُم مُّحۡسِنُونَ ﴿١٢٨﴾ ﴾ (سورة النحل ١٢٨)

މާނައީ: "ހަމަކަށަވަރުން الله ތަޢާލާ ވޮޑިގެންވަނީ ތަޤްވާވެރިވި މީހުންނާ އެކުގައެވެ. އަދި އިޙްސާންތެރިންނާވެސް އެކުގައެވެ."

3. * ޢައިދު އޭނާގެ ނަމާދު އިޚްލާޞްތެރިކަމާއެކު އަދާކުރެއެވެ. އެހެނީ ހަމަކަށަވަރުން الله ދެކެވަޑައިގަން ވާކަން އޭނާ ދަންނައެވެ.

* އަލީ އޭނާއަށް މިލްކުވެގެން ނުވާ އެއްޗެއް ނުނަގައެވެ. އެހެނީ الله އޭނާއަށް ބައްލަވާ ވޮޑިގެން ވާކަން އޭނާ ދަންނައެވެ.

* އުމަރު ވާހަކަ ދައްކާއިރު ބޮޑު ހަދައެވެ. އަދި ދޮގު ނަހަދައެވެ. އެހެނީ ހަމަކަށަވަރުން އޭނާގެ އެއްވެސް ބަހެއް الله އަށް އައްސަވާވޮޑިގެން ވާކަން އޭނާ ދަންނައެވެ.

ނޯޓް: މިތަނުގައި "ބައްލަވާ ވޮޑިގެން" ތަރުޖަމާކުރެވިފައިވަނީ ޢަރަބި ލަފްޒެއްކަމަށްވާ (مُرَاقَبَة) އިންނެވެ. އަދި "ދެކެވަޑައިގަން" ތަރުޖަމާކުރެވިފައިވަނީ ޢަރަބި ލަފްޒެއްކަމަށްވާ (يَرَى) އިންނެވެ.

ފިހުރިސްތު

ޖަވާބުތައް

